

Arbeidsnotater

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

IO 73/29

9. november 1973

RAPPORTER FRA PRØVEUNDERSØKELSER

LEVEKÅRSUNDERSØKELSEN

Av

Arne Støttrup Andersen og Tóra Houg

Innhold

	Side
1. Formål	1
2. Utvalg og feltarbeid	2
3. Vurdering av spørreskjemaet. Metoder	2
4. Vurdering av spørreskjemaet. De enkelte spørsmål	5
5. Intervjuernes rapporter	18
6. Frafall og nekting	21
7. Intervjutid	24
V e d l e g g	
1. Feiloversikt	26
2. Spørreskjema	28
3. Orientering og instruks til intervjuerne	60

Ikke for offentliggjøring. Dette notat er et arbeidsdokument og kan siteres eller refereres bare etter spesiell tillatelse i hvert enkelt tilfelle. Synspunkter og konklusjoner kan ikke uten videre tas som uttrykk for Statistisk Sentralbyrås oppfatning.

1. FORMÅL

Hovedformålet med prøveundersøkelsen har vært å undersøke hvor egnet spørreskjemaet er. Spørreskjemaet er et måleinstrument, og som for ethvert måleinstrument er det avgjørende at det gir den informasjon som det var hensikten det skulle gi.

Spørreskjemaets kvalitet kan uttrykkes ved a) reliabiliteten¹⁾ og b) validiteten²⁾ av svarene. Disse vil avhenge av en lang rekke forhold, om spørsmålene er klare, utvetydige, fri for tekniske uttrykk, av de krav til IO's hukommelse, kunnskaper, åpenhet spørsmålene stiller, av skjemaets layout, av intervjuernes dyktighet, av instruksens effektivitet, klarheten i definisjonene osv.

Men ikke bare kvaliteten av skjemaet er avgjørende for resultatet. Vesentlig er også variasjonen innen populasjonen av det som skal måles. Dette har sammenheng med at spørreskjemaet brukes i en utvalgsundersøkelse. Spørsmål som skal måle et fenomen som er meget skjevt fordelt i populasjonen - hvor nær 100 prosent vil gi samme svar - er vanskelig å anvende i en flervariabelanalyse, med mindre en har et meget stort utvalg. Dessuten vil spesialspørsmål til små grupper i populasjonen gi informasjon som vanskelig kan analyseres i et utvalg av begrenset størrelse.

Det andre formål har vært å undersøke frafall og nekting. Frafallet er kanskje enda mer problematisk i Levekårsundersøkelsen enn i andre intervjuundersøkelser. Levekårsundersøkelsen gjennomføres på en del av utvalget til Forbruksundersøkelsen 1973 for derved å gjøre det mulig å koble opplysninger fra de to undersøkelsene. I analyser der en må hente opplysninger fra begge undersøkelser vil frafallet i begge undersøkelser være av betydning. Og en kan ikke gå ut fra at det er de samme personer/husholdninger som vil bli frafall i begge undersøkelser.

Et tredje og siste formål har vært å bestemme intervjutiden, dels for å vurdere belastningen på intervjuobjektene og dels for bedre å kunne kontrollere kostnadene ved hovedundersøkelsen.

1) Reliabiliteten av data uttrykker i hvilken grad det forekommer "tilfeldige" feil i data. Slike feil kan skyldes at intervjuobjektet gir feilaktig svar - med hensikt eller på grunn av sviktende hukommelse e.l. Eller feilene kan skyldes at intervjueren oppfatter eller noterer svaret galt. En måte å teste reliabiliteten er å gjenta målingen, under forutsetning av at fenomenet som måles er konstant over tid.

2) Validiteten uttrykker i hvilken grad innsamlede data måler det fenomen som det var hensikten å måle. Dersom en større eller mindre del av et utvalg oppfatter et spørsmål på en annen måte enn det var ment, betyr dette at data ikke er helt valide.

Litteratur: C.A. Moser: Survey Methods in Social Investigation. London 1971.

2. UTVALG OG FELTARBEID

Utvalget til prøveundersøkelsen er trukket blant personer over 15 år i husholdninger som har gjennomført Forbruksundersøkelsen i perioden 1. januar-20. mai 1973.

Det at prøveintervjuet foretas relativt kort etter at IO har gjennomført Forbruksundersøkelsen vil virke inn på frafallet i prøveundersøkelsen.

Det utvalg som er trukket til prøveundersøkelsen er ikke et tilfeldig trukket utvalg. Det er trukket 20 utvalgsområder stratifisert etter bostedstype - 10 spredt- og 10 tettbygde utvalgsområder. Innen hvert utvalgsområde er trukket 2 menn og 2 kvinner, og hvor det har vært mulig, en person som tilhører en husholdning som har nektet å delta i Forbruksundersøkelsen. Dessuten er det tilfeldig trukket 3 personer i hvert område til erstatning for intervjuobjekter (IO) som intervjueren ikke oppnår intervju med. Trekkingen av nektere i Forbruksundersøkelsen skulle gjøre det mulig å vurdere verdien av å oppsøke nekterne på nytt.

Til 4 av medlemmene i samarbeidsutvalget for Levekårsundersøkelsens intervjuundersøkelse ble det trukket 10 IO i Oslo og Bergen.

I hovedundersøkelsen vil det i en del tilfeller bli nødvendig å intervju flere fra samme husholdning. Prøveundersøkelsen gir ingen muligheter for å belyse de problemer dette skaper.

Intervjuingen til prøveundersøkelsen foregikk i perioden 12.-20. juni 1973.

3. VURDERING AV SPØRRESKJEMAET. METODER

Begrensninger m.h.t. økonomi og tid til rådighet for planlegging og analyse av prøveundersøkelsen har gjort det vanskelig å legge opp en mer omfattende utprøving av målemetoder, f.eks. utprøving av alternative målemetoders kvalitet.

Framgangsmåten i prøveundersøkelsen har vært å lage en undersøkelse som er mest mulig lik hovedundersøkelsen - en hovedundersøkelse i miniatyr - både m.h.t. spørreskjema, utvalgstreking og feltarbeid.

Med dette opplegg må vurderingen av spørreskjemaets kvalitet, altså vurderingen av reliabilitet og validitet til svarene på de enkelte spørsmål til dels skje ved hjelp av svært indirekte teknikker.

Vi skal nå beskrive de metoder som er blitt brukt for vurdering av forskjellige aspekter ved spørreskjemaet.

3.1. Reliabilitet

Kriteriene på lav reliabilitet eller tvilsom reliabilitet av et spørsmål er:

1. stor hyppighet av feil i besvarelsene (definisjon av feil, se avsnitt 3.4),
2. svarfordelinger som avviker fra det en vet ifølge foreliggende statistikk, eller avviker sterkt fra det en ville forvente var rimelig,
3. intervjuernes rapporter om
 - a) negative reaksjoner på spørsmålet fra IO,
 - b) de krav spørsmålet stiller til IO's hukommelse,
 - c) intervjuernes egne vanskeligheter med å bruke spørsmålet.

3.2. Validitet

Det vil i de fleste tilfeller neppe være mulig å dokumentere at et spørsmål har lav validitet. Det vi kan gjøre er å registrere en rekke forhold som kan indikere lav validitet. Kriteriene er:

1. høy prosent "vet ikke",
2. høy prosent "annet svar",
3. inkonsistens med svarene på andre spørsmål,
4. intervjuernes rapporter om uklarheter i spørsmålet eller manglende/utilstrekkelige definisjoner i instruksene.

3.3. Variasjonen innen populasjonen

Variabiliteten innen populasjonen som skal intervjues, av det fenomenen ønsker å måle, fremgår av marginalfordelingen på spørsmålet. Ved vurderingen av marginalfordelingen må en ta i betraktning at utvalget til prøveundersøkelsen er lite og at det ikke er noe tilfeldig trukket utvalg.

3.4. Metoder

Som grunnlag for vurdering av spørreskjemaet bruker vi da:

1. Feiloversikt.
2. Marginalfordelinger.
3. Enkelte flervariabeltabeller.
4. Intervjuernes rapporter.

Feiloversikten finnes som et vedlegg til rapporten. Den inneholder for hvert spørsmål antall feil etter feiltype og antall intervjuere som hadde feil på spørsmålet.

De feiltyper som er registrert i feiloversikten er definert slik:

1. Spørsmålet relevant for IO, men er ikke besvart.
2. Spørsmålet irrelevant for IO, men er likevel besvart.
3. Henvisningene fra spørsmålet er ikke fulgt.
4. Svaret er notert på feilaktig måte, f.eks. kan flere svaralternativer enn tillatt være avmerket.
5. Svaret på spørsmålet er inkonsistent med svaret på andre spørsmål.

Feiltype 1 og 3 eller 2 og 3 vil ofte forekomme sammen. I slike tilfeller har regelen vært at når henvisningsfeilen medfører at det blir feil av type 1 eller 2 på flere spørsmål, registreres feiltype 3, ellers feiltype 1 eller 2. En feil registreres altså bare en gang, selv om den har resultert i feil ved flere spørsmål.

Ved feiltype 5 vil en også kunne notere feil ved flere spørsmål. Regelen har vært at når det er klart hvilket svar som ikke er riktig, noteres bare feil på dette spørsmål. I tilfelle der det ikke er mulig å avgjøre hvilket av svarene som er riktig, noteres feil på begge/alle spørsmålene som har inkonsistente svar.

3.5. Spørreskjema og intervjuere som kilde til feil

Antall feil avhenger naturligvis også av intervjuerne, hvor dyktige og omhyggelige de er. Feil kan ikke uten videre tilskrives svakheter ved spørreskjemaet og derfor elimineres ved å rette på dette.

En eller to intervjuere kan misforstå et spørsmål eller en del av skjemaet fullstendig, og resultatet vil bli et større antall feil på spørsmålet. Det er derfor i feiloversikten angitt hvor mange intervjuere som har feil på de enkelte spørsmål. I tilfeller hvor et stort antall intervjuere har feil må feilene først og fremst tilskrives skjemaet.

Det kan være av interesse å undersøke sammenhengen mellom det totale antall feil intervjuerne har (alle har hatt 5 intervju) og gjennomsnittlig intervjuetid for de 5 intervjuene.

Tabell 3.1. Intervjuerne etter gjennomsnittlig intervjuetid og antall feil

Gjennomsnittlig intervjuetid			
70 min. og mindre		Over 70 min.	
Utvalgsområde	Antall feil	Utvalgsområde	Antall feil
35	10	82	2
69	13	29	7
41	14	9	10
15	16	29	10
55	18	10	14
16	19	70	14
22	25	80	18
77	30	87	24
		51	25
Gjennomsnittlig antall feil		18,1	13,8

"Hurtige" intervjuere har i gjennomsnitt 4 feil mer enn "langsomme" intervjuere. Slurv fra intervjueren som en følge av kort intervjuetid synes altså å være et problem av beskjedent omfang. En bemerker også at variasjonen i antall feil mellom intervjuerne er relativt liten; 2/3 av intervjuerne har 10-19 feil. Feilene er relativt jamt fordelt mellom intervjuerne, og ikke konsentrert på noen få intervjuere.

4. VURDERING AV SPØRRESKJEMAET. DE ENKELTE SPØRSMÅL

Det følgende er en vurdering av reliabilitet, validitet og variasjonen innen populasjonen i svarene på de enkelte spørsmål i prøveundersøkelsen. Vurderingen er basert på informasjon fra pkt. 1-4 i avsnitt 3.4.

4.1. Sysselsetting (spm. 1-84)

S p m. 1. Hovedbeskjeftigelse

Feiloversikten viser et relativt stort antall feil, fordelt på 7 intervjuere.

Feilene kan deles i tre hovedgrupper.

- a) Kvinner som har lønnet ekstraarbeid utenfor hjemmet i 5 timer eller mer pr. uke i tillegg til husarbeidet skal svare "ansatt på deltid" på spm. 1 ifølge instruksene. Retningslinjene i instruksene er i flere tilfeller ikke fulgt. Hovedbeskjeftigelsen blir "husarbeid hjemme" og ekstraarbeidet blir registrert som bivirksomhet. Instruksens anvisning om en klassifisering som vel avviker fra det som er naturlig for IO og intervjuer har altså meget liten effektivitet.
- b) IO som har arbeid i familiebedrift uten fast avtalt lønn har vanskelig for å svare på spm. 1. Ett IO svarer "ansatt på deltid" (overensstemmende med reglene i EF- og Flyttemotiv-undersøkelsen). Et annet IO med arbeid i familiebedrift blir registrert som "ansatt på deltid" på spm. 1, og dessuten blir arbeidet registrert som bivirksomhet i spm. 2.
- c) Henvisningene i spm. 1 om spesialspørsmål som senere skal stilles blir i mange tilfeller ikke fulgt. Særlig for personer hvor det har vært tvil om svaret på spm. 1 er det problemer, f.eks. husmødre med ekstraarbeid, familiemedhjelp, husmor med delvis uførepensjon. Intervjuerkommentar: "Å bla tilbake for å undersøke hvor en skal fortsette er bestandig et problem."

S p m. 10. Arbeidsløshet

24 prosent svarer at de har vært uten arbeid i løpet av de siste 12 måneder. Dette tyder på lav validitet. Spesielt blant husmødre som har eller har hatt ekstraarbeid, men også blant andre husmødre, blant alderspensjonister og blant skoleelever/studenter blir det svart ja på spm. 10 i betenkelig høy grad. Mange av disse oppgir også svært lange perioder uten arbeid i spm. 11. 5 IO av 19 som har "husarbeid hjemme" som hovedbeskjeftigelse og 11 av 15 (!) alderspensjonister svarer ja på spm. 10.

Intervjuerkommentarer: "Spm. 10 virker litt dumt for en husmor, særlig når hun først svarer at hun ikke ønsker inntektsgivende arbeid." - "For husmødre med periodevis deltidsarbeid kan spørsmålet virke noe uklart."

S p m. 13. Tidsbruk

Intervjuerkommentarer: "Selvstendige næringsdrivende har vansker med å regne ut tiden." - "Spørsmålet om tidsbruken ble ikke tatt så høytidelig, og noen tok nok litt midt på treet." - "... særlig husmødrene hadde vansker". "Utilfredsstillende at ikke barnestell regnes med til husarbeid."

Om intervjuernes vurdering av hvilke krav spørsmålet stiller til IO's hukommelse, se avsnitt 5, tabell 5.2.

Inntrykket fra gjennomgåingen av skjemaene er at oppgavene over antall timer i inntektsgivende arbeid er temmelig grove anslag for andre enn ansatte. For husmødre er det meget stor variasjon i den tid som anvendes på husarbeid. Dette kan være i overensstemmelse med de faktiske forhold, men kan også i noen grad skyldes hukommelsesvansker og uklarhet i avgrensningen av husarbeid.

S p m. 14-18. Om kvinners arbeidssituasjon

Intervjuerkommentar: "Disse spørsmål kunne vel også være stilt til kvinnelige uførepensjonister og kvinnelige arbeidsledige."

S p m. 21. Hvor krevende er arbeidet

Av 66 IO som har besvart spørsmålet svarer 12 at de finner arbeidet svært krevende, 9 at de finner det lite krevende.

For en vurdering av validiteten av spørsmålet kan det være relevant å se svarene på spm. 21 og 25 i sammenheng. Av 40 IO som har besvart spm. 25 svarer 11 at de finner sitt arbeid svært krevende. Av disse 11 svarer 4 "overhodet ikke", 5 "i høy grad" på spm. 25 - i hvilken grad de selv kan planlegge og regulere sitt arbeid. Dette viser at det er svært forskjellige typer arbeid som karakteriseres som svært krevende.

S p m. 22. Andres vurdering av IO's arbeid

Intervjuerkommentar: "Alle IO hadde vansker med å bestemme seg for et svar her."

25 prosent svarer "vet ikke", noe som tyder på at spørsmålet er vanskelig. Særlig enslige ikke-yrkesaktive synes å ha hatt vansker.

S p m. 26. Arbeidsoppgaver som leder

50 prosent av de ansatte har arbeidsoppgaver som består i å lede andres arbeid. Dette må bety at arbeidslederoppgaver tolkes meget vidt. Det er derfor tvilsomt om den informasjon spørsmålet gir vil være av større verdi.

S p m. 34. Risiko for arbeidsskader

25 prosent av de ansatte svarer at de er utsatt for stor risiko.

S p m. 35. Uoverensstemmelser på arbeidsplassen

Av 39 IO som har besvart spørsmålet svarer 1 "ofte", og 2 svarer "av og til". Tilføyelsen "plagsomme" i spørsmålet synes å virke ganske restriktivt.

Spørsmålet er noe uklart m.h.t. hvem det er uoverensstemmelse mellom. En intervjuer bemerker at et IO som er ansatt på et behandlingshjem svarer at det ofte er uoverensstemmelser med pasientene.

S p m. 36-37. Skifte av jobb og bosted

Alle spurte svarer nei på begge spørsmål. En mindre skjev svarfordeling ville en antakelig få med en noe lengre tidsperiode enn 2 år.

S p m. 38. Preferanser: yrke-bosted

26 foretrekker å skifte yrke, 7 å skifte bosted, 7 svarer "vet ikke".

Intervjuerkommentarer: "I en stor by er ikke spørsmålet så aktuelt som på mindre steder. Så her måtte en lage seg en tenkt situasjon som var litt vanskelig å sette seg inn i for flere." - "Her i distriktet har vi jo mange som reiser 14-20 mil pr. arbeidsdag, så spm. 38 er vanskelig fordi det er uklart." - For enkelte synes pendleralternativet å gjøre det vanskelig å foreta et valg mellom svaralternativene.

S p m. 41. Overnatting borte

Feilene skyldes i første rekke at intervjuerne savnet et svaralternativ "ingen overnatting borte".

S p m. 43-45. For langtidspendlere

Ingen IO har fått stilt disse spørsmål. Det er vanskelig å avgjøre ut fra den informasjon som foreligger om noen av de 3 IO som svarer "hører med til jobben" i spm. 42 burde fått stilt spm. 43-45.

S p m. 50. Reisetid

I 3 tilfeller er det dårlig samsvar mellom reisetid og opplysningene om avstand og reisemåte (spm. 48-49). Dette kan skyldes at reisetid regnes fra IO drar hjemmefra til IO begynner arbeidet. Ett IO bemerker som forklaring på dårlig samsvar mellom avstand og reisetid at hun må avlevere sitt barn hos dagmamma.

S p m. 59. Finansiering av utdanning

Ett IO svarer "annet" og spesifiserer med "stat og kommune". Spørsmålet bør formuleres så slike misforståelser ikke kan forekomme.

S p m. 60. Pensjoneringsår

Intervjuerkommentar: "Refererer dette til IO's alder eller til årstallet da IO ble pensjonert?"

S p m. 66. Savner pensjonister tidligere arbeid

Bare ett IO har svart ja på spm. 66. Svakt grunnlag for å stille spm. 67.

S p m. 73-84. Spm. til arbeidsledige

Bare ett IO har fått disse spørsmålene.

4.2. Egen familie og oppvekstforhold (spm. 85-122)

S p m. 87. Antall barn

Intervjuerkommentar: "Hva med barn som ikke er adoptert, men som folk har hatt boende hos seg, skal disse telles med blant egne fødte barn?"

Begrepet barn bør defineres i instruksene.

To intervjuere reagerer imot at de må spørre ugifte om de har barn, men ingen rapporterer konkrete vansker.

S p m. 98-99. Problemer i nærmeste familie

Av 89 IO som svarer på spm. 98 og 99 angir 7 at det er alkoholproblemer i nærmeste familie; 4 at det har vært alvorlige motsetninger i familien i de siste 12 måneder.

8 intervjuere har kommentert disse spørsmål. Det er to typer intervjuerkommentarer. Den ene er at intervjueren finner det pinlig å stille disse spørsmålene, og regner med lite pålitelige svar. Se for øvrig tabell 5.1.

Den andre kommentar er at IO er usikre på hvor langt begrepet "nærmeste familie" skal tøyes.

S p m. 101-107. Foreldres yrkesstatus og utdanning

3 intervjuere bemerker at IO har vansker med å huske yrke og utdanning for foreldrene. Kan også være et uttrykk for at foreldrenes yrke og utdanning er ømtålelige emner.

S p m. 103. Om inntektsgivende arbeid for IO's mor

En intervjuer har bemerket at det er uoverensstemmelse mellom spm. 103 og 104. I spm. 103 blir det spurt om moren hadde inntektsgivende arbeid, i spm. 104 om yrket når hun arbeidet utenfor hjemmet.

S p m. 104. Mors yrke

Enkelte hadde vansker når morens arbeid bestod i deltakelse i arbeidet på familiebruket. 2 IO har svart "hadde ikke noe yrke". Dette kan muligens være tilfeller hvor moren har deltatt i gårdsarbeidet.

S p m. 107. Foreldres utdanning

2 IO og 4 IO svarte "vet ikke" på annen utdanning for henholdsvis far og mor.

S p m. 108. Oppvekststed

En del intervjuere oppgir bare fylke, ikke kommune.

S p m. 111. Flytting fra oppvekststed

Dette spørsmål skal ikke stilles dersom IO nå bor på det sted IO oppgir som oppvekststed (spm. 108). Bosted er definert i instruksjonen. 42 IO (47 prosent) har ikke fått stilt spørsmålet, og skulle altså nå bo på oppvekststedet. 18 IO (20 prosent) bor nå på oppvekststedet, men har hatt mer enn ett bosted etter fylte 16 år (spm. 112). 5 IO som nå bor på oppvekststedet har hatt mer enn oppvekststed.

Problemet i spm. 111 er hvordan begrepet bosted brukes. Brukes det videre enn det er tenkt (f.eks. lik kommune), vil for få personer få stilt spm. 111. Det har vært vanskelig å få tall fra Flyttemotivundersøkelsen som kan gjøre det mulig å vurdere om 47 prosent er et rimelig tall for personer som nå bor på oppvekststedet.

Antar man at bosted er lettere å avgrense i spredtbygde områder eller på små steder, og vanskeligere i store byer, kan en få et visst grunnlag for vurdering ved å se på fordelingen på type oppvekststed for dem som nå bor på oppvekststedet. Av 42 IO som nå bor på oppvekststedet er oppvekststedet spredtbygd eller mindre tettsted for 26 IO, for 11 IO er det en liten by, og for 5 IO er det en større by eller Oslo, Bergen, Trondheim. Man skulle derfor mene at begrepet bosted er problematisk for bare en liten del av de IO som nå bor på oppvekststedet.

S p m. 114. Oppvekstsituasjoner

9 IO har erfart "unormale" oppvekstsituasjoner, dvs. oppvekst sammen med andre enn begge foreldre.

I 4 tilfeller er det uoverensstemmelse med svarene på spm. 115. IO svarer på spm. 115 at den ene eller begge foreldre døde under IO's oppvekst, men svarer på spm. 114 bare "bodde hos begge foreldre" (svaralt. a i spm.114).

Det synes altså ikke å fremgå tilstrekkelig klart av spørsmålet at vi ønsker beskrevet alle de oppvekstsituasjoner som IO har erfart.

S p m. 116. Foreldre midlertidig fraværende

En intervjuer nevner at IO finner dette spørsmål uklart.

Ett IO har svart "ja", og det er tilføyet "faren borte på fiske, hjemme hver helg".

S p m. 117. Sykdom i oppvekstfamilien

Henvisningene i skjemaet var ikke riktige. Dette synes ikke å ha skapt problemer. Ingen feil er funnet i spm. 118 som kan skyldes dette.

29 prosent svarer "ja". På det tilsvarende spørsmål i den svenske levekårsundersøkelsen svarte 20 prosent ja.

S p m. 119. Økonomiske problemer i oppvekstfamilien

På det tilsvarende spørsmål i den svenske levekårsundersøkelse ("hadde Deres familie det økonomisk vanskelig under Deres oppvekst?") svarte 27 prosent ja. I prøveundersøkelsen svarte 43 prosent ja på spm. 119.

Den overrepresentasjon av eldre en finner i prøveutvalget bidrar til denne relativt store forskjell, men kan neppe forklare hele forskjellen. En nærliggende forklaring er de forskjellige spørsmålsformuleringer. Den mer "subjektive" spørsmålsformulering i prøveundersøkelsen kan ha betydd at det norske spørsmål virker mindre restriktivt enn det tilsvarende svenske.

Spm. 119 synes også å være det minst restriktive av de 3 spørsmål om økonomien i oppveksthjemmet (spm. 119-121).

Tabell 4.1. Personer med og uten følelse av vanskelig økonomi i oppveksthjemmet etter problemer med å skaffe mat og/eller klær

		Følelse av vanskelig økonomi i oppveksthjemmet		
		Ja	Nei	Total
Problemer med å skaffe mat og/eller klær:	Nei	16	45	61
	Bare klær	8	4	12
	Bare mat	1	2	3
	Både mat og klær	13	1	14
		38	52	90

Bare en liten del av dem som svarer nei på spm. 119 oppgav problemer med å skaffe klær og spesielt mat.

Det er videre betydelig flere som anga problemer med klær uten å angi problemer med mat, enn omvendt.

Av de tre spørsmål 119-121 synes altså spm. 119 å være det minst restriktive, og spm. 120 å være det mest restriktive. Det bør overveies om spm. 121 gir noen vesentlig tilleggsinformasjon til spm. 119 og 120.

4.3. Utdanning, økonomi, helse

S p m. 123. Utdanning IO, ektefelle

I visse tilfeller får vi svar på ektefelles utdanning selv om ektefellen er død, i andre tilfeller ikke. Det trengs her klare regler.

2 intervjuere nevner at utdanningsspørsmål er vanskelige.

S p m. 126-127. Finansiering av utdanning

Feilene skyldes problemer med henvisningsveiledningen. Intervjuerne hadde vanskelig for å finne ut hvem spørsmålet skulle stilles til.

S p m. 128. Kontantmarginal

Intervjukommentar: "Gjelder dette spørsmål om man kan gå i banken og låne 5 000 kr. eller skaffe dem til veie på annen måte?"

Det bør være en instruks.

S p m. 129-130. Sykepenges

17 IO svarer at husholdningen har mottatt sykepenges (8 "IO selv", 8 "andre i husholdningen", 1 "IO selv og andre"). Av 9 IO som selv har mottatt sykepenges er 6 ansatte, 2 alderspensjonister (født 1892 og 1906) og 1 delvis uførepensjonist. 1 alderspensjonist hadde hatt arbeid 8 mndr. de to siste år; de 2 andre hadde ikke hatt arbeid de siste 2 år.

I ett tilfelle har IO mottatt sykepenges, men har ikke vært innlagt på sykehus (spm. 131), ikke vært skadet (spm. 142) og ikke vært syk (spm.144). 6 IO som er ansatte i sin hovedbeskjeftigelse har ikke mottatt sykepenges, selv om de oppgir å ha vært syke og/eller skadet. Dette kan naturligvis forklares med at de har lønn under sykdom.

Av 8 IO hvor det er opplysninger om antall sykedager som IO selv har mottatt sykepenges for, angir 4 sykeperioder på mer enn 30 dager. Opplysninger fra Rikstrygdeverket tyder på at det i prøven er en overrepresentasjon av de mer langvarige syketilfellene som det er mottatt sykepenges for.

Resultatene fra prøven tyder altså dels på at begrepet sykepenges ikke

er klart nok (jfr. ovenfor om alders- og uførepensjonister). Videre at spørsmålet stiller ganske store krav til IO's hukommelse slik at kortere sykeperioder som det er mottatt sykepenger for ikke blir husket.

En tredje kilde til visse uoverensstemmelser i svarene med andre spørsmål er utformingen av spm. 144 (se kommentaren til dette spm.).

S p m. 139. Reiser til helseinstitusjoner

Opplysningene for reisemåte og reisetid til sykestue er lite tilfredsstillende. I de fleste tilfeller blir det gitt samme svar for sykestue og sykehus. Dette skyldes sannsynligvis at en ikke skiller mellom sykehus og sykestue. I en del tilfeller blir det ikke gitt svar for sykestue.

Det synes også som om enkelte IO misforstår spørsmålet om reisemåte. IO skal oppgi alle transportmidler som benyttes ved reise til helseinstitusjoner, men det synes som om de i noen tilfeller har oppgitt alternative transportmidler for reiser til helseinstitusjonen.

S p m. 140-141. Tannspørsmål

44 IO av 90 oppgir å ha vært hos tannlege i de siste 12 måneder. En må vente at hyppigheten av tannlegebesøk avhenger av tanntilstanden.

Tabell 4.2. Personer med forskjellig tanntilstand etter om de har vært hos tannlege i de siste 12 måneder. Prosent

Besøkt tannlege siste 12 mndr.	Tanntilstand			Alle personer
	Gode egne tenner	Dårlige egne tenner	Få eller ingen egne tenner	
Ja	75	71	9	49
Nei	25	29	91	51
I alt	100	100	100	100
Antall personer	28	28	33	89

Av IO som har de fleste av sine tenner i behold har nesten 3/4 vært hos tannlege i de siste 12 måneder, og det er liten forskjell etter om tanntilstanden er god eller dårlig.

Denne høye frekvens kunne tyde på at de svar en får har lav reliabilitet. En forklaring kan være at spørsmålet oppfattes som representerende en norm, og at selve spørsmålsformuleringen derfor vil innebære et press i retning av et bestemt svar. En bør forsøke å formulere spørsmålet mindre normativt.

Intervjuerkommentarer: "Spm. 141 er et svært personlig spørsmål. Ingen av mine IO hadde tannproblemer. Eldre ville kanskje ikke reagere, men yngre vil. Så her er det vanskeligste spørsmål av samtlige."

"Ett IO syntes spørsmålet om tenner hadde liten betydning for andre."

S p m. 142. Skader

9 IO av 88 oppgir at de er blitt skadet i de siste 12 måneder. 8 var fraværende fra arbeid eller ute av stand til å utføre vanlige gjøremål på grunn av skaden.

S p m. 144. Sykdom

Dette spørsmål er ment å registrere også lettere sykdomstilfeller. 16 prosent svarer ja på spørsmålet om de på grunn av sykdom har vært fraværende fra arbeid eller ute av stand til å utføre vanlige gjøremål i løpet av de siste 12 måneder. Dette tall virker lavt sammenliknet med resultater fra Helseundersøkelsen 1968, hvor man fant at 3,9 prosent av alle spurte var senge-liggende i hele eller deler av en 14-dagers periode omkring undersøkelses-tidspunktet.

Det forekommer flere tilfeller av inkonsistens mellom svaret på spm.144 og svarene på andre spørsmål. 5 av 11 IO som har vært innlagt på sykehus (spm. 132) har ikke vært syke ifølge spm. 144. Ett IO har mottatt sykepenger, men har svart nei på spm. 144.

En mulig forklaring på disse inkonsistenser og på den lave ja-prosent kan være en uheldig spørsmålsformulering. Uttrykket "- på grunn av dårlige nerver" er meget fremtredende i spørsmålet og kan ha "skremt" IO. Denne forklaringen synes å bli støttet av at 7 av de 14 IO som svarer ja på spm. 144, nevner vanskeligheter med nervene som sykdomsårsak i spm. 146.

Intervjuerkommentar: "Vanskelig å stille spm. 144 til uføretrygdet."

S p m. 151. Hørsel

Det store antall feil skyldes at spm. 150 er formulert "positivt", spm. 151 er formulert "negativt". For en person med normal hørsel skal det svares ja på spm. 150 og nei på spm. 151. Intervjueren legger "i farten" ikke merke til dette og krysser av ja på begge spørsmål.

S p m. 159. Høyde og vekt

Intervjuerkommentar: "Vekten - spesielt for 5 år siden - ble bare angitt anslagsvis."

S p m. 167-168. Voldshandlinger

På spm. 167 (om IO var urolig for å bli utsatt for voldshandlinger eller alvorlig sjikane) svarte 14 personer ja (16 prosent).

På spm. 168 (om IO var blitt utsatt for voldshandlinger eller alvorlig sjikane i de siste 12 måneder) svarte 3 personer ja (3 prosent).

4.4. Organisasjonsaktivitet og politiske holdninger

S p m. 169. Organisasjonsaktivitet

Besvarelsen av dette spørsmål har vært et problem for intervjuerne. Det er to typer feil som er særlig hyppige: a) ved organisasjoner som IO ikke er medlem av påføres ikke kode for nei, b) intervjuerne spør om møteaktivitet og tillitsverv også for organisasjoner som IO ikke er medlem av.

8 intervjuere har feil på spørsmålet. Det store antall feil er konsentrert på disse, og har en intervjuer feil, forekommer disse feil i alle intervju intervjueren har hatt. Det er altså tydelig at feilene skyldes misforståelse av utfyllingsprosedyren.

En intervjuer bemerker at spm. 169 var vanskelig å bruke.

S p m. 170. Utbytte av organisasjonsaktivitet

Feilene skyldes først og fremst vanskeligheter med å finne ut hvem spørsmålet skal stilles til. Henvisningsinstruksen synes å være vel komplisert.

47 personer har besvart spm. 170. Av disse svarer 81 prosent ja og 15 prosent nei. Nytte og hjelp av organisasjonsaktivitet synes å bli oppfattet i en meget vid betydning.

S p m. 171. Myndigheters og organisasjoners innflytelse

Det er relativt få feil i intervjuernes behandling av dette spørsmål. I det vesentlige består feilene i manglende besvarelse av hele spørsmålet eller deler av spørsmålet.

"Vet ikke"-prosentene er høye, i gjennomsnitt 23 prosent. Det er variasjoner i "vet ikke"-prosenten som kan være av interesse.

Tabell 4.3. Prosent "vet ikke"-svar på spm. 171 etter myndighet/organisasjon og etter det samfunnsforhold en ønsker å måle innflytelsen på

Samfunnsforhold	Myndighet/organisasjon					Gjennomsnittlig "Vet ikke"
	Lokale næringsliv	Kommunale myndigheter	Lokale org./foreninger	Landsomf. fagforeninger/næringsorg.	Statlige myndigheter	
Inntekt	24	26	28	23	22	25
Ungdomsutflytting	17	17	21	28	21	21
Boligforhold.....	26	20	27	29	21	25
Kommunikasjonsforhold	23	19	27	28	21	24
Gjennomsnittlig "vet ikke"-prosent	23	21	26	27	21	23

"Vet ikke"-prosentene er lavest for veldefinerte institusjoner som de kommunale og statlige myndigheter, høyest for lokale organisasjoner og foreninger og for landsomfattende fagforeninger og næringsorganisasjoner.

"Vet ikke"-prosentene er relativt lave for visse kombinasjoner av myndighet/organisasjon og samfunnsproblem det er spørsmål om innflytelse på. Det synes som om "vet ikke"-prosenten er lavest når det gjelder en institusjons innflytelse på et samfunnsforhold som er etablert som hørende inn under institusjonens innflytelsesområde. Således er "vet ikke"-prosenten for de landsomfattende fagforeninger og næringsorganisasjoner lavest når det gjelder innflytelse på inntekt. "Vet ikke"-prosenten for de kommunale myndigheter er lavest når det gjelder innflytelse på utflytting, bolig- og kommunikasjonsforhold.

"Vet ikke"-prosentene tyder altså på at IO har hatt problemer med spørsmålet. Bedømt ut fra intervjuernes kommentarer fremstår spørsmålet som det vanskeligste og mest problematiske i spørreskjemaet. 12 av 17 intervjuere har gitt til dels fyldige kommentarer til spørsmålet.

Intervjuerkommentarer: "... måtte samtale med IO generelt, for å få greie på hva han/hun mente om disse tingene Oppsettet var vanskelig å forstå for samtlige IO".

"Spørsmålene var nok vanskeligst for de eldste IO, og alle spurte om hva jeg trodde eller mente og hva som menes med innflytelsen til myndigheter og organisasjoner."

"Tunge for folk som er mindre samfunnsbevisste."

"Spm. 171 måtte jeg faktisk oversette for samtlige. De var vanskelig å få tak i for nesten alle. Særlig de eldre."

"De fleste IO hadde store vanskeligheter med å oppfatte spørsmålet. Det ble mange gjentakelser. "Du får skrive vet ikke, jeg er visst for dum til å svare på det" osv. Veldig tungt å få forklart IO."

"Umulig å lese opp som det står ... og dermed vente å få svar. Jeg synes også det er tungvint, og veldig vanskelig å forklare spørsmålene med enkle ord. Og uten riktig forståelse må jo svarene bli deretter."

"Vet ikke", "Forstår det ikke" var alt for mange svar."

"Spm. 171 syntes de fleste var vanskelig både å oppfatte og svare på."

"Alle spørsmålene 171-172 er meget rotete formulert og alle som ble spurt hadde vansker med å forstå dem."

Andre kommentarer gikk ut på at spørsmålet var tungvint i bruk, og at intervjuingen tok lang tid.

Intervjuerkommentarene tyder på at spørsmålet i noen grad er blitt oppfattet som et kunnskapsspørsmål av IO. Og visse grupper av IO har hatt en

følelse av at kunnskapene ikke strakk til; spørsmålet har kanskje virket abstrakt og teoretisk.

I tillegg til "vet ikke"-prosenten og intervjuerkommentarene tyder også de avgitte svar på at IO har hatt problemer med spørsmålet.

Et svarmønster som kan indikere at IO har problemer med å forstå og svare på spørsmålet er et "ikke-differensierende" svarmønster, dvs. et svarmønster som tilskriver alle 5 institusjoner som er nevnt i spørsmålet samme innflytelse på ett av de fire samfunnsproblemer som nevnes i et av delspørsmålene.

Hvert av de 4 delspørsmål (a, b, c, d) i spm. 171 er stilt til 90 IO. Av de 360 svar på alle delspørsmålene er 22 prosent "ikke-differensierende" svarmønstre. 8 IO (9 prosent) har "ikke-differensierende" svarmønstre på samtlige 4 delspørsmål.

Hvis forekomsten av "ikke-differensierende" svarmønstre indikerer at IO har vansker med å forstå spørsmålet, skulle en vente at slike svarmønstre avtok i hyppighet med stigende utdanning.

Tabell 4.4. Personer med "ikke-differensierende" svarmønster på delspørsmål av spm. 171 etter utdanning. Prosent

Utdanning	Spørsmål				Antall personer som svarte
	171.a	171.b	171.c	171.d	
7-årig folkeskole	12	46	34	32	41
Mer enn 7-årig folkeskole	9	16	9	13	45
Alle personer	10	30	21	22	86

Med unntak av spm. 171.a er det klart at "ikke-differensierende" svarmønstre forekommer hyppigere i gruppen med lav utdanning enn i gruppen med høyere utdanning.

S p m. 172. Påstander

Av påstandene i spm. 172 har c, d og f høyest "vet ikke"-prosent med henholdsvis 20 prosent, 17 prosent og 18 prosent "vet ikke"-svar. Påstandene a, e, g og j har 13-14 prosent "vet ikke"-svar, mens påstandene b, h og i har 7-8 prosent "vet ikke"-svar.

Intervjuerne blir i intervjuerrapporten bedt om å nevne de påstander i spm. 172 som IO særlig har hatt vansker med. Påstand e nevnes hyppigst - av 5 intervjuere. Påstandene c, f og j blir hver nevnt av 4 intervjuere, og påstandene d og g av 2 intervjuere. Alle 4 øvrige påstander er nevnt, men hver bare av en intervjuer.

På grunnlag av kriterier som "vet ikke"-prosenten og intervjuer-rapportene peker påstandene c og f seg ut som særlig problematiske, men også påstandene d, e og j bør en være oppmerksom på.

Spm. 172 er sammen med spm. 171 det som blir nevnt hyppigst i intervjuernes kommentarer - 13 intervjuere omtaler det. En del intervjuere nevner at påstandene er vanskelige å forstå uten nærmere spesifisering; ofte nevnes spm. 171 og 172 sammen. 2 intervjuere nevner konkrete uklarheter. En intervjuer spør hva som menes med "de som står for styre og stell" i påstand c. En intervjuer bemerker at svaret på påstand f avhenger meget av hvilken organisasjon det dreier seg om.

Svaralternativene i spm. 172 omtales som problematiske av 3 intervjuere. Intervjuerkommentarer: "Svaralternativene mer enig enn uenig - mer uenig enn enig syntes å virke forvirrende og tungvinte i bruk", "uenig, enig, mer eller mindre gikk nesten rundt til slutt".

S p m. 174. Stemmegiving ved Stortingsvalget 1969

Av 72 IO som oppgav at de hadde stemt ved Stortingsvalget 1969 svarer 6 IO "husker ikke" på spørsmålet om hvilket parti de stemte på. 5 av disse er kvinner, 1 mann.

4.5. Bolig

S p m. 176. Boligstandard

80 IO svarer ja på ^{at de har både} / avløp, innlagt kaldt og varmt vann/ i sine boliger. 10 IO svarer nei på minst ett av disse spørsmål. 8 av de 10 bor i spredtbygde strøk.

S p m. 179. Støy

Ingen hører støy som de finner meget plagsom. 13 prosent hører støy som de finner noe plagsom, 18 prosent støy som de finner lite plagsom.

S p m. 180. Anskaffelsesmåte for bolig

8 IO svarer "på annen måte". De spesifiserte svar viser i 3 tilfeller at spørsmålet ikke er riktig forstått. Svar som "ved ekteskap" og "bor sammen med foreldre" viser at det ikke blir forstått at det er husholdningens anskaffelse av bolig det spørres om.

S p m. 181-182. Betaling under bordet

Av 43 IO som spørsmålet er stilt til, har 4 svart at de har betalt under bordet, alle bosatt i større byer. (Ett IO har svart bekreftende selv om spørsmålet var irrelevant - svarte bygget selv i spm. 180.) 3 IO oppgir beløp, ett IO nekter å oppgi beløp.

S p m. 185. Boligsøking

4 IO svarer at de for tiden er på jakt etter annen bolig.

5. INTERVJUERNES RAPPORTER

Etter å ha gjennomført sine intervjuer, fylte intervjuerne ut hvert sitt rapportskjema hvor de kunne gi uttrykk for sin oppfatning av hvordan spørreskjema og instruks fungerte. Disse rapportene er til stor hjelp ved gjennomgåelsen av de utfylte spørreskjemaene, ikke minst fordi intervjuerne kan formidle de problemene de måtte ha hatt i intervjusituasjonen slik at man i analysen av prøveundersøkelsen kan dra nytte av deres erfaringer. I dette avsnitt skal vi behandle intervjuernes kommentarer til instruksene og deres svar på en del strukturerte spørsmål som planleggerne ønsket svar på. De øvrige kommentarer intervjuerne har gitt er tatt inn under behandlingen av de enkelte spørsmål.

Det er kommet rapporter fra 18 intervjuere (utenom planleggerne). En av intervjuerne (Oslo) fikk ikke intervju med noen av sine IO, og dermed er det 17 skjemaer som inneholder opplysninger om IO's reaksjoner på skjemaet.

5.1. Instruks

Så å si alle intervjuerne synes at de har fått tilstrekkelige opplysninger til å besvare spørsmål om undersøkelsens formål. De fleste leste opp fra instruksene når de fikk slike spørsmål, og selv om de av og til måtte "oversette" fordi språket var vanskelig å forstå, så gikk det stort sett bra.

Instruksene har etter intervjuernes kommentarer vært uklar på enkelte punkter: hvem som hjelper til med husarbeidet (spm. 16); hvordan man skal registrere barn som ikke er IO's egne og ikke adopterte, men som bor hos IO (spm. 87); forklaringen til spm. 38, om man ville foretrekke å skifte yrke eller bosted, var utilstrekkelig; man var uenig i behandlingen av barnestell i spørsmålet om tidsbruk (spm. 13), og definisjonen av bosted var uklar, skapte problemer for registrering av flyttinger.

Praktisk talt alle intervjuerne har kommentert de uriktige henvisningene på spm. 117. Det er tilfredsstillende for planleggerne at intervjuerne viser såpass interesse for undersøkelsen at de også kommenterer slike ting.

5.2. Spørreskjemaet

IO's reaksjon på en del spørsmål går fram av følgende tabell.

Tabell 5.1. Intervjuere etter om de mente at de fleste, bare enkelte eller ingen IO viste tydelig motvilje mot spørsmålet¹⁾

	Tydelig motvilje hos		
	de fleste	bare enkelte	ingen
Spørsmål om:			
barnas utdanning (spm. 89)	0	1	16
alkoholproblemer i familien (spm. 98)	0	5	12
motsetninger i familien (spm. 99)	1	3	13
foreldrenes yrke (spm. 101-105)	0	1	16
foreldrenes utdanning (spm. 106-107)	0	2	15
oppvekstforhold (spm. 114)	0	1	16
økonomien i oppvekstfamilien (spm. 119-121)	0	2	15
motsetninger i oppvekstfamilien (spm. 122)	1	1	15
IO's egen utdanning (spm. 123-124)	0	2	15
sykdommer (spm. 147)	0	1	16
medisiner (spm. 152)	0	0	17
betaling under bordet (spm. 181-182)	0	1	16

1) Enkelte av spørsmålene er blitt stilt til relativt få IO. Det gjelder f.eks. spm. 181-182. Dette må en ta hensyn til ved vurdering av tallene.

Bruker en spørsmålet om IO's egen utdanning som norm (her har en omfattende erfaringer) er det bare to spørsmål som intervjuerne mener at IO reagerer sterkere på. Dette er spørsmålene om alkoholproblemer og motsetninger i familien.

Det er nærliggende å vente at svarene på slike spørsmål som medfører problemer av mer følelsesmessig art vil ha lav reliabilitet.

Å huske begivenheter i fortiden kan ofte være et problem i en intervju situasjon, og der hvor spørsmålet stiller store krav til hukommelsen, må en vente at svarene blir av tvilsom reliabilitet.

Tabell 5.2. Intervjuere etter om de mente at de fleste, bare enkelte eller ingen IO hadde spesielle vansker med å huske svaret

	Spesielle vansker hos		
	de fleste	bare enkelte	ingen
Spørsmål om:			
tidsbruken i en vanlig uke (spm. 13)	3	11	3
kontakten med foreldre (spm. 91)	1	3	13
foreldrenes yrke og utdanning (spm. 101-107)	1	4	12
antall sykedager (spm. 129-130)	1	3	13
antall kontakter med lege (spm. 134)	1	2	14

Spørsmålet om tidsbruken i løpet av en uke har åpenbart vært det vanskeligste her. Intervjuerne nevner at spesielt husmødre og også selvstendige kan ha vanskeligheter med å regne ut timene.

Også spørsmålene om foreldres yrke og utdanning er det problemer med. Det forhold at disse spørsmål berører ømtålelige emner kan dog ha bevirket at svarene av den grunn har vært vanskelige å "huske".

Et tredje forhold som vil ha konsekvenser for kvaliteten av svarene på et spørsmål er om det er klart, utvetydig og med tilstrekkelige definisjoner.

Tabell 5.3. Intervjuere etter om de mente at de fleste, bare enkelte eller ingen fant spørsmålet uklart, vanskelig å oppfatte eller hadde vanskelig for å velge mellom svaralternativene

	Forståelsesvansker hos		
	de fleste	bare enkelte	ingen
Spørsmål om:			
grunnen til overnatting borte (spm. 42)	0	0	17
grunnen til lang arbeidsreise (spm. 51)	0	1	16
har IO riktig gode venner (spm. 95)	0	7	10
grunn til flytting (spm. 111)	0	0	17
institusjoners innflytelse (spm. 171)	12	5	0
påstandene i spm. 172	10	7	0

De spørsmål som her sterkt skiller seg ut er spørsmålene 171 og 172. Det er tydelig at intervjuerne har hatt store problemer med disse spørsmål.

Også spørsmålet om IO har riktig gode venner virker problematisk. Dette skyldes kanskje at definisjonen av hva som er riktig gode venner er overlatt det enkelte IO.

På spørsmål om det var intervjuernes generelle inntrykk at IO var mer, like eller mindre interessert i denne undersøkelsen enn i de fleste andre av Intervjukontorets undersøkelser, svarte ingen at IO virket mer interessert, 13 at IO virket like interessert og 4 at IO virket mindre interessert. Det er ut fra dette klart at undersøkelsen er en belastning på IO. Om det skyldes spørreskjema eller intervjuing rett etter Forbruksundersøkelsen er vanskelig å si.

6. FRAFALL OG NEKTING

Prøveundersøkelsens opprinnelige utvalg var beregnet til 100 IO fordelt på 20 utvalgsområder. Alle intervjuere hadde dessuten fått tildelt lister med reserver. I tillegg til det opprinnelig trukne utvalg ble det trukket 10 IO til planleggerne for prøveundersøkelsen, 6 IO i Oslo, 4 IO i Bergen.

På grunn av sykdom hos intervjuerne falt 2 hele utvalgsområder bort (begge spredtbygde). Dessuten ble det frafall på alle IO (uttrukne pluss reserver) i det uttrukne området i Oslo. I de gjenstående 17 utvalgsområder ble det gjennomført intervju med 5 IO i alle områder. I tillegg kom 5 intervju som ble foretatt av planleggerne. Til sammen ble det gjennomført intervju med 90 IO.

I alt ble 119 IO oppsøkt for intervju. Det totale frafall i prøveundersøkelsen er altså 29 IO, frafallsprosenten er 24,4 prosent.

Tabell 6.1. Frafall fordelt etter frafallsårsak. Prosent.

Nektet	Flyttet	Bortreist	Annet	Totalt frafall	Antall oppsøkte IO
11,8	3,4	7,6	1,6	24,4	119

Intervjuperioden (12.-20. juni) er sannsynligvis skyld i at en såpass stor del av frafallet skyldes bortreise. Mange hadde ferie, og intervjuerne møtte flere IO som stod på farten og skulle reise bort. På en annen tid av året burde derfor denne del av frafallet kunne reduseres. Frafall på grunn av bortreise skulle også kunne reduseres fordi intervjuperioden i hovedundersøkelsen vil bli betydelig lengre.

Frafallet som skyldes flytting kan forventes å bli noe større i hovedundersøkelsen, fordi tidsavstanden mellom Forbruks- og Levekårsundersøkelsen vil være noe større enn den var ved prøveundersøkelsen.

Tabell 6.2. Frafall etter frafallsårsak og bostedstype. Prosent

Bosted	Frafallsårsak				Totalt	Antall oppsøkte IO
	Nektet	Flyttet	Bortreist	Annet		
Spredtbygd	9	2	2	3	15	59
Tettbygd utenom Oslo ..	11	0	7	0	18	45
Oslo	27	20	33	0	80	15
Alle personer	12	3	8	2	24	119

Hvis man ser bort fra Oslo, som hadde ekstremt stort frafall, er forskjellen mellom frafallet i spredtbygde og tettbygde strøk ubetydelig. Fra-fallet på grunn av bortreise er litt større i tettbygde strøk; dette skyldes antakelig ferien.

Tabell 6.3. Frafall etter frafallsårsak og alder. Prosent

Alder	Frafallsårsak				Totalt	Antall oppsøkte IO
	Nektet	Flyttet	Bort-reist	Annet		
16 - 24 år	6	6	6	0	18	17
25 - 49 år	11	8	8	3	30	37
50 - 64 år	17	0	9	0	26	37
65 år og over	10	0	7	3	20	28
Alle personer	12	3	8	2	24	119

Tabell 6.4. Frafall etter frafallsårsak og kjønn. Prosent

Kjønn	Frafallsårsak				Totalt	Antall oppsøkte IO
	Nektet	Flyttet	Bort-reist	Annet		
Menn	5	4	5	2	16	55
Kvinner	17	3	9	2	31	64
Alle personer	12	3	8	2	24	119

Det mest bemerkelsesverdige resultat fra de to tabellene ovenfor er den store forskjell mellom frafallet blant kvinner og blant menn. Det er i helt overveiende grad forskjellen i nekting blant menn og kvinner som er årsak til forskjellen i det totale frafall. Det er også verdt å bemerke at fra-fallet er størst i aldersgruppene 25-49 år og 50-64 år, minst blant de yngste og eldste IO.

Aldersvariasjonen i frafallet finner en bare blant kvinner. Frafallsprosentene for menn i de 4 aldersgrupper ligger mellom 17 prosent og 20 prosent. For kvinnene i de 4 aldersgrupper er frafallsprosenten 17 prosent, 45 prosent, 32 prosent og 23 prosent, regnet fra yngste til eldste aldersgruppe. Nekterprosenten viser en tilsvarende variasjon, den er størst i de to mellomliggende aldersgrupper - 25 prosent i gruppen 25-49 år, 21 prosent i gruppen 50-64 år.

Frafallet er altså større blant kvinner enn blant menn, særlig blant kvinner i alderen 25-49 år; men også blant kvinner i alderen 50-64 år er fra-fallet stort. En stor del av forskjellen i frafall mellom menn og kvinner skyldes den langt høyere nekting blant kvinner.

Dette frafalls- og nektingsmønster blant kvinner stemmer ikke med erfaringene fra andre undersøkelser. Det kan altså ikke betraktes som uttrykk for et generelt reaksjonsmønster blant kvinner. En nærliggende forklaring er at kvinnene, og spesielt i alderen 25-64 år, i særlig høy grad belastes ved Forbruksundersøkelsen og at de derfor i særlig grad reagerer mot å skulle utsettes for enda et intervju.

Denne forklaring styrkes når man undersøker resultatet for de personer som nektet i Forbruksundersøkelsen. I alt ble 12 IO som nektet i Forbruksundersøkelsen oppsøkt. Av disse oppnådde en intervju med 4, mens 7 nektet igjen, 1 var frafall av annen årsak enn nektning.

Av de 12 som nektet i Forbruk var 6 menn og 6 kvinner. Av de 4 som en oppnådde intervju med var 3 menn og 1 kvinne. Av de 6 "dobbeltnektetere" var 1 mann og 5 kvinner.

I husholdninger som nekter til Forbruksundersøkelsen må en anta at det i høyere grad er kvinnen enn mannen som er tilbøyelig til å nekte, på grunn av den større belastning på kvinnen. Dette kan da forklare at en i høyere grad oppnår intervju i husholdninger som har nektet å delta i Forbruksundersøkelsen, når det er mannen som blir oppsøkt for intervju enn når det er kvinnen.

Det vil være av interesse å sammenholde frafall i Forbruks- og Levekårsundersøkelsen fordi en tar sikte på kobling av de to sett data. Prøveutvalget er ikke velegnet som grunnlag for å vurdere frafallet i de to undersøkelsene fordi trekkingmåten for prøveutvalget har bevirket at husholdninger som var frafall i Forbruksundersøkelsen ikke er blitt fullt representert i prøveutvalget. Visse konklusjoner kan en likevel trekke.

Tabell 6.5. Frafall i Forbruks- og Levekårsundersøkelsen etter frafallsårsak. Absolutte tall

Levekår	Intervjuet	Forbruk		Alle IO oppsøkt
		Frafall		
		Nektet	Ånnet	
Intervjuet	85	1	4	90
Frafall: Nektet	9	0	7	16
Ånnet	12	0	1	13
Alle IO oppsøkt	106	1	12	119

Av de 119 oppsøkte IO er 85 IO, 71,4 prosent, intervjuet i begge undersøkelsene.

Av de oppsøkte til prøveintervjuet var 10,9 prosent frafall i Forbruksundersøkelsen, herav 10,1 prosent nektning. Dette avviker noe fra det faktiske

frafall i Forbruk, som for de første 10 regnskapsperioder (1/1 - 20/5 1973) var 17,5 prosent totalt, og med 8,7 prosent nekting.

Tar en hensyn til dette, må en på grunnlag av prøven slutte at for noe mindre enn 71 prosent av personene i Levekårsundersøkelsens utvalg vil det foreligge data for både Levekårsundersøkelsen og Forbruksundersøkelsen.

7. INTERVJUTID

Den gjennomsnittlige intervjuetid for de 90 intervju som ble gjennomført var 71,4 min.

Fordi vi er interessert i i hvilken grad intervjuet er en belastning på IO er det relevant å se på spredningen i intervjutidene.

Tabell 7.1. Intervjuetid for gjennomførte intervjuer

Intervjuetid, minutter										
30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99	100-109	110-119	120 og over	I alt
2	8	14	15	20	9	15	2	0	5	90

En kan stille opp som en norm at intervjutider under 60 min. representerer en rimelig og akseptabel belastning på IO, intervjutider på 60-79 min. en tvilsom belastning, mens intervjutider på 80 min. og derover er uakseptabelt. Sammenhengen mellom intervjuetid og IO's følelse av å bli belastet er langt fra enkel og klar. En må i det minste anta at IO's interesse for intervjuet kommer inn som en vesentlig mellomliggende variabel. Bruker en likevel normen ovenfor, finner en at 31 intervjuer, ca. 1/3, har uakseptabel intervjuetid, mens 24 intervjuer - 27 prosent - er av rimelig lengde.

Til forklaring av variasjoner i intervjutidens lengde skal vi ta for oss to forhold, dels karakteristika ved skjemaet, dels IO's alder og kjønn. Et av de forhold som synes å kunne forklare mest av variasjonen i intervjuetid er hvilken intervjuer som har foretatt intervjuingen. Vi skal imidlertid ikke ta dette opp, da intervjuerne må betraktes som en konstant i feltarbeidet.

Ikke alle IO får det samme antall spørsmål i skjemaet. Den største variasjon i antall spørsmål et IO får finner en i sysselsettingsavsnittet i spørreskjemaet. Det største antall spørsmål om sysselsetting får kvinnelige ansatte, nemlig maksimalt 46 spørsmål (mannlige ansatte får maksimalt 41 spørsmål). Det minste antall spørsmål får uføre og arbeidsledige, henholdsvis 6 og 13 spørsmål. De øvrige får fra 18 til 29 spørsmål.

Den gjennomsnittlige intervjutid for de 37 IO som er ansatte er 71,0 min., mens den for de øvrige 53 IO er 71,7 min. Selv om ansatte får flere spørsmål enn andre, er ikke intervjutiden lengre.

Tabell 7.2. Gjennomsnittlig intervjutid etter IO's alder og kjønn. Minutter¹⁾

	Alder		Alle personer
	Under 50 år	50 år og over	
Menn	70,5 (19)	72,4 (27)	71,6 (46)
Kvinner	67,4 (21)	74,4 (23)	71,0 (44)
Alle personer	68,9 (40)	73,3 (50)	71,4 (90)

1) Tallene i parentes er basis for beregning av gjennomsnittlig intervjutid.

Den gjennomsnittlige intervjutid for eldre er vel 4 min. lengre enn for yngre. Særlig eldre kvinner har lang intervjutid. De eldre aldersklasser er ganske sterkt overrepresentert i det utvalg som er intervjuet. I dette utvalg utgjør personer på 50 år og over 56 prosent, mens disse utgjør 42 prosent av befolkningen over 15 år i den framskrevne 1971-befolkningen. Denne skjevhet i utvalget betyr at intervjutiden i prøven blir lenger enn den ville vært med et representativt utvalg. Endringen er dog ubetydelig, av størrelsen 1 min.

Skal en vurdere intervjutiden som en faktor i feltkostnadene, må en foruten skjevheten i utvalget ta hensyn til: 1) at intervjutiden i en prøve antakelig vil bli litt lenger enn i en hovedundersøkelse (selv om en antar samme spørreskjema), på grunn av den større erfaring intervjuerne får med skjemaet i en hovedundersøkelse. 2) Frafallet vil influere på den gjennomsnittlige intervjutid i hele det utvalg som skal intervjues. Med 71,4 min. i gjennomsnittlig intervjutid for gjennomførte intervjuer og et frafall på 15 prosent vil den gjennomsnittlige intervjutid for hele utvalget bli 61 minutter.

F E I L O V E R S I K T

Spørsmål nr.	Feiltype					Totalt antall feil	Antall inter- vjuere med feil
	Relevant spørsmål ikke besvart	Irrelevant spørsmål besvart	Henvis- ninger ikke fulgt	Feil- aktig notert svar	Inkon- sistent med andre svar		
1	2	-	-	-	8	10	7
2	-	-	-	-	1	1	1
4	-	4	-	-	1	5	4
5	-	-	-	-	1	1	1
7	-	-	1	-	-	1	1
10	1	-	-	-	14	15	10
13	4	-	-	-	2	6	5
14	1	-	-	-	1	2	2
16	-	-	-	3	-	3	2
21	-	-	-	-	1	1	1
22	1	-	-	-	-	1	1
23	2	2	-	-	-	4	3
19-23	3	1	-	-	-	4	3
24-51	1	2	-	-	-	3	3
32	-	2	-	-	-	2	2
40	-	2	-	-	-	2	1
41	2	-	1	2	-	5	5
42	-	-	3	-	-	3	3
46	-	-	2	-	-	2	2
48	-	-	1	-	-	1	1
50	-	-	-	-	3	3	3
51	-	1	-	-	-	1	1
57	-	1	-	-	1	2	1
59	-	-	-	-	1	1	1
58-59	-	1	-	-	-	1	1
60	-	-	-	-	1	1	1
60-67	1	-	-	-	-	1	1
61	1	-	-	-	-	1	1
63	-	-	-	1	-	1	1
89	2	-	-	1	-	3	3
91	1	3	-	-	-	4	2
92	-	-	-	1	-	1	1
94	1	-	-	-	-	1	1

FEILOVERSIKT (forts.)

Spørsmål nr.	Feiltype					Totalt antall feil	Antall inter- vjuere med feil
	Relevant spørsmål ikke besvart	Irrelevant spørsmål besvart	Henvis- ninger ikke fulgt	Feil- aktig notert svar	Inkon- sistent med andre svar		
95-99	1	-	-	-	-	1	1
99	-	-	-	-	2	2	2
101	1	-	-	-	-	1	1
104-105	2	-	-	2	-	4	2
106	1	-	-	-	-	1	1
107	2	-	-	-	-	2	2
108	-	-	-	1	-	1	1
109	-	-	-	1	-	1	1
111	1	1	-	2	-	4	4
112	1	-	-	-	-	1	1
114	-	-	-	-	4	4	2
115	4	-	-	-	-	4	2
116	6	-	-	-	-	6	3
118	1	-	-	4	-	5	4
123	-	1	-	2	-	3	3
124	5	1	-	-	1	7	5
125	1	1	-	-	1	3	3
126	5	1	-	-	-	6	4
127	4	1	-	-	-	5	4
129	-	-	-	-	7	7	7
134	-	-	-	-	1	1	1
135	-	-	-	-	1	1	1
138	1	-	-	1	-	2	2
139	6	-	-	-	1	7	5
141	1	-	-	-	1	2	2
143	-	-	-	-	1	1	1
144	-	-	-	-	5	5	5
147	-	-	-	1	-	1	1
148	1	-	-	-	1	2	2
149	1	-	-	-	1	2	2
151	-	-	-	-	17	17	10
153	2	-	-	-	-	2	1
156	-	-	-	-	1	1	1
158	1	-	-	-	-	1	1
163	1	-	-	-	-	1	1
169	1	-	-	27	-	28	8
170	2	7	-	-	-	9	6
171	5	-	-	1	-	6	5
172	2	-	-	-	-	2	1
173	-	-	-	5	-	5	3
176	-	-	-	1	-	1	1
177	1	-	-	-	-	1	1
180	-	-	-	3	1	4	2
181	3	2	-	-	-	5	4
182	1	-	-	-	-	1	1
183	1	-	-	-	-	1	1

Statistisk Sentralbyrå
Kontoret for intervju-
undersøkelser
Oslo-Dep., OSLO 1
Tlf. 41 38 20, 41 36 60

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

Prosjekt nr.

61

Utvalgsområde nr.

IO nr.

L E V E K Å R S U N D E R S Ø K E L S E N 1 9 7 3

P r ø v e - j u n i 1 9 7 3

IO's navn: _____

Adresse: _____

Fødselsdag, -mnd., -år

--	--	--	--	--	--	--

Personnummer

--	--	--	--	--	--	--

Intervjuet ble foretatt: _____ dag, _____ juni 1973.

Intervjutid fra kl. _____ til kl. _____, i alt _____ minutter.

IO ble oppsøkt _____ antall ganger.

Intervjuer nr._____
Intervjuerens navn

IO's SYSSELSETTING

1. (VIS KORT 1)

Hvilken av disse beskrivelsene passer best på Deres hovedbeskjeftigelse i dag? (VI TENKER HER PÅ IO's HOVEDBESKJEFTIGELSE ELLER HOVEDGJØREMÅL. KRYSS DERFOR AV BARE ETT SVARALTERNATIV.)

			Spesialspørsmål til gruppen vil senere bli
a) ansatt på heltid	☐	→ 2	19 - 51
b) ansatt på deltid	☐	→ 2	19 - 51
c) selvstendig i jordbruk	☐	→ 2	52 - 57
d) selvstendig i fiske	☐	→ 2	52 - 57
e) selvstendig i annen næringsvirksomhet	☐	→ 2	52 - 57
f) i husarbeid hjemme	☐	→ 2	14 - 23
g) går på skole, studerer	☐	→ 2	58 - 59
h) er alderspensjonist	☐	→ 2	60 - 67
i) har full uførepensjon	☐	→ 68	68 - 72
j) er uten arbeid	☐	→ 73	73 - 84
k) annet, spesifiser _____	☐	→ 2	

2. Har De eller har De hatt inntektsgivende arbeid i tillegg til Deres hovedbeskjeftigelse i løpet av de siste 2 år, enten hele tiden eller i perioder?

(VI TENKER HER BARE PÅ BIVIRKSOMHET VED SIDEN AV HOVEDBESKJEFTIGELSE, MEDREGNET SESONGARBEID; VI TENKER IKKE PÅ TIDLIGERE ARBEID FOR DEM SOM HAR SKIFTET HOVEDBESKJEFTIGELSE.)

1	☐	Ja, har nå	→ 5
2	☐	Ja, har hatt	→ 5
3	☐	Nei	→ 3

3. Ønsker De inntektsgivende arbeid i tillegg til Deres hovedbeskjeftigelse?

1	☐	Ja	→ 4
2	☐	Nei	→ 10
9	☐	Vet ikke	→ 10

4. Regner De med å ta inntektsgivende arbeid i tillegg til Deres hovedbeskjeftigelse i løpet av de nærmeste år?

1	☐	Ja	→ 10
2	☐	Nei	→ 10
9	☐	Vet ikke	→ 10

5. Er/var dette sesongarbeid?

(DERSOM IO HAR FLERE BIYRKER OG
MINST ETT AV DISSE BESTÅR AV
SESONGARBEID, AVMERKES JA)

- 1 Ja
2 Nei

6. Hvor stor del av de siste 2 år har
De hatt inntektsgivende arbeid i til-
legg til Deres hovedbeskjeftigelse?

Antall måneder

7. I den bivirksomhet som har vært
viktigst i de siste 2 år, har De vært
ansatt hos andre, selvstendig i jord-
bruk, selvstendig i fiske eller selv-
stendig i annen næringsvirksomhet?

- 1 ansatt hos andre → 8
2 selvstendig i jordbruk → 10
3 selvstendig i fiske → 10
4 selvstendig i annen
næring (herunder oppdrag) → 10
5 annet, spesifiser _____ → 10

8. Hva er/var Deres yrke i denne
bivirksomhet?

Yrke _____

Yrkeskode

9. I hvilken næring har/hadde De dette
yrket?

Virksomhetens art _____

Næringskode

10. Har De vært uten arbeid i løpet av
de siste 2 årene?

- 1 Ja → 11
2 Nei → 12

11. Omtrent hvor mange uker har De til
sammen vært uten arbeid i løpet av
de siste 2 år?

Antall uker

12. Har De vært i kontakt med arbeids-
formidlingen i løpet av de siste
2 år i den hensikt å søke arbeid?

- 1 Ja
2 Nei

13. Omtrent hvor mange timer bruker De
i en vanlig uke på følgende aktiviti-
teter:

(LES OPP SVARALTERNATIVENE)

Antall
timer

Inntektsgivende arbeid i
hovedvirksomhet
 Inntektsgivende arbeid
for øvrig
 Husarbeid (matlaging, vask-
ing, rydding, innkjøp o.l.)
 Annet arbeid i hus, hjem
og hage
 Utdanning, studier, kurs
o.l.

SPØRSMÅL 14-18 STILLES TIL ALLE KVINNER.

14. Har De regelmessig lønnet hjelp til husarbeidet?
1		Ja	—> 15
2		Nei	—> 15
3		Har ikke egen husholdning	—> 19
15. Får De ellers hjelp til husarbeidet av noen eller gjør De vanligvis alt arbeidet selv?
1		Får vanligvis hjelp	—> 16
2		Gjør alt arbeidet selv	—> 17
16. Hvem er det stort sett som hjelper?
(KRYSS BARE AV DE TO SOM IO FINNER VIKTIGST)
1		1		Ektefelle
2		2		Barn
3		3		Andre slektninger
4		4		Naboer eller venner
5		5		Andre, spesifiser _____
-
17. Har De hatt virkelig ferie fra husarbeidet noen gang i de siste 12 måneder?
1		Ja
2		Nei
18. Gjør De regelmessig noe av dette:
(LES OPP)
- | | Ja
1 | Nei
2 |
|-----------------------------------|---------|----------|
| Baker brød | | |
| Syr klær | | |
| Lager opp kjøttmat eller fiskemat | | |
| Sylter, hermetiserer | | |

SPØRSMÅL 19-23 STILLES TIL ANSATTE PÅ HELTID ELLER DELTID (a OG b UNDER SPM. 1) OG TIL ALLE KVINNER.

19. Synes De at Deres arbeid er kroppslig anstrengende?
1		Ja
2		Nei
9		Vet ikke
20. Synes De at Deres arbeid er psykisk anstrengende
1		Ja
2		Nei
9		Vet ikke

21. Synes De at Deres arbeidsoppgaver er svært krevende, passe krevende eller lite krevende?
1		Svært krevende
2		Passe krevende
3		Lite krevende
9		Vet ikke

22. Synes De at andre verdsetter det arbeid De utfører høyt nok?
1		Ja
2		Nei
9		Vet ikke

23. (SKAL IKKE STILLES TIL ANSATTE PÅ HELTID)
Mottar De delvis uførepensjon?
1		Ja
2		Nei

SPØRSMÅL 24-51 STILLES TIL ANSATTE PÅ HELTID ELLER DELTID. (JFR. SPM. 1.)

24. Hvor mange arbeidsplasser har De hatt i løpet av de siste 2 år?
		Antall

25. Vil De si at De i høy grad, i noen grad, i liten grad eller overhodet ikke selv kan planlegge og regulere Deres arbeid?
1		I høy grad
2		I noen grad
3		I liten grad
4		Overhodet ikke
9		Vet ikke

26. Har De noen oppgave som består i å lede andres arbeid?
1		Ja
2		Nei

27. Er man nøye med arbeidstiden i Deres arbeid?
1		Ja
2		Nei

28. Kan De foreta private telefonsamtaler i arbeidstiden?
1		Ja
2		Nei

29. Kan De utføre mindre private ærender i arbeidstiden?
1		Ja
2		Nei

30. Har De noen av følgende rettigheter eller fordeler i Deres arbeid?
- | | Ja
1 | Nei
2 | Vet
ikke
9 |
|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Gratis kaffe, te eller mat | ☐ | ☐ | ☐ |
| Kjøp av varer eller tjenester o.l. til redusert pris | ☐ | ☐ | ☐ |
| Lån eller garanti for lån | ☐ | ☐ | ☐ |
| Bruk av klær eller annet utstyr fra bedriften | ☐ | ☐ | ☐ |
| Støtte til eller gratis telefon | ☐ | ☐ | ☐ |
| Lønn eller sykepenger under sykdom | ☐ | ☐ | ☐ |
| Pensjon utover folkepensjon | ☐ | ☐ | ☐ |
| Ferie utover 4 uker | ☐ | ☐ | ☐ |
| Minst 14 dagers oppsigelse fra arbeidsgivers side | ☐ | ☐ | ☐ |
31. Har De skiftarbeid eller fast nattarbeid?
1 ☐	Ja, skiftarbeid	→	32
2 ☐	Ja, fast nattarbeid	→	33
3 ☐	Nei	→	33
32. Hvordan veksler arbeidstiden?
1 ☐	Veksler fra dag til dag
2 ☐	Veksler fra uke til uke
3 ☐	Veksler med ujevne mellomrom
4 ☐	Annet, spesifiser _____
-
33. Synes De at det på arbeidsplassen er (LES OPP)
- | | Ja
1 | Nei
2 |
|--|--------------------------|--------------------------|
| plagsomt høy temperatur | ☐ | ☐ |
| plagsomt lav temperatur | ☐ | ☐ |
| plagsomt fuktig | ☐ | ☐ |
| plagsomt støyende | ☐ | ☐ |
| plagsomt forurenset luft (gass, støv o.l.) | ☐ | ☐ |
34. Er De utsatt for stor risiko for arbeidsskader i Deres arbeid?
1 ☐	Ja
2 ☐	Nei
35. Er det ofte, av og til eller nesten aldri uoverensstemmelser på arbeidsplassen som De finner plagsomme?
1 ☐	Ofte
2 ☐	Av og til
3 ☐	Nesten aldri

36. Har De i løpet av de siste 2 år måttet skifte jobb for å unngå å flytte fra stedet? 1 Ja
2 Nei
37. Har De i løpet av de siste 2 år måttet skifte bosted for å unngå å bli arbeidsledig? 1 Ja
2 Nei
38. Hvis De ikke kunne fortsette i Deres yrke der hvor De bor, ville De da foretrekke
a) å skifte yrke for å beholde Deres bosted eller 1 Skifte yrke
2 Skifte bosted
9 Vet ikke
b) å skifte bosted for å beholde Deres yrke?
39. Ønsker De å skifte til en annen jobb? 1 Ja → 40
2 Nei → 41
9 Vet ikke → 40
40. Regner De med å gjøre det i løpet av de nærmeste år? 1 Ja
2 Nei
9 Vet ikke
41. Overnatter De borte fra hjemmet i forbindelse med Deres arbeid, og i tilfelle omtrent hvor mange døgn i løpet av de siste 12 måneder? 1 14 dager eller mindre → 46
2 Mer enn 14 dager → 42
42. Hva er grunnen til at De overnatter borte fra hjemmet i forbindelse med arbeidet? 1 Hører med til jobben → 46
2 Ikke arbeid å få på hjemstedet → 43
3 For å tjene bedre → 43
4 Annet, spesifiser → 43
-
43. Når De er hjemmefra i forbindelse med arbeidet, bor De slik at De (LES OPP SVARALTERNATIVENE) 1 Deler soverom med andre
2 Har eget soverom/hybel
3 Har egen leilighet
44. Har De selv måttet skaffe bolig på arbeidsstedet eller har arbeidsgiver skaffet den? 1 IO har selv skaffet boligen
2 Arbeidsgiver har skaffet boligen
45. Er De regelmessig hjemme fra arbeidet i helgene? 1 Ja → 85
2 Nei → 85

46. Har De i Deres arbeid noen fast arbeidsplass eller frammøtested? 1 Ja —> 47
2 Nei —> 85
47. Hvilken postadresse har Deres arbeidssted?
_____ Postnummer
48. Omtrent hvor mange km er det fra Deres bolig til arbeidsstedet?
 Antall km
(DERSOM IO BOR PÅ ARBEIDSSTEDET, KODES 000. GÅ I DETTE TILFELLE TIL SPM. 85)
49. Hvilken reisemåte bruker De vanligvis for å komme fra boligen til arbeidsstedet?
(FLERE SVARALTERNATIVER KAN KRYSSES AV)
- Ja
1
 Gange
 Sykkel
 Privatbil/motorsykkel
 Buss/bane/trikk
 Jernbane (NSB)
 Båt/ferge
50. Hvor lang tid bruker De vanligvis fra boligen til arbeidsstedet én vei?
(Regn tiden fra De drar hjemmefra til De begynner arbeidet, og regn med all ventetid og tidstap på grunn av dårlig korrespondanse o.l.)
 Antall minutter
(DERSOM REISETIDEN VARIERER MED ÅRSTIDEN ELLER MED FRAMKOMSTMIDDEL, REGNES DET MEST BRUKTE FRAMKOMSTMIDDEL OG VANLIGSTE REISETID I SOMMERHALVÅRET.)
51. FOR IO SOM HAR MER ENN 45 MINUTTERS REISE HVER VEI (JFR. SPM. 50).
Hva er den viktigste grunnen til at De har så lang reise til arbeidsstedet?
- 1 For å ha bedre bolig/boligmiljø —> 85
2 For å ha bedre arbeid/inntekt —> 85
3 Fikk ikke bolig nærmere arbeidsstedet —> 85
4 Fikk ikke arbeid nærmere bostedet —> 85
5 Annet, spesifiser —> 85

SPØRSMÅL 52-57 STILLES TIL SELVSTENDIGE I JORDBRUK, FISKE OG ANDRE NÆRINGER
(c, d ELLER e UNDER SPM. 1).

52. Har De ansatte på helårsbasis, og i tilfelle hvor mange?
1	☐	Nei, ingen	→ 53
2	☐	Ja, antall ____	→ 54
53. Har De ansatt arbeidshjelp i sesongene?
1	☐	Ja	
2	☐	Nei	
54. Hvor mye ferie har De hatt i løpet av de siste 12 månedene?
1	☐	Har ikke hatt ferie	
2	☐	Mindre enn 2 uker	
3	☐	2-4 uker	
4	☐	Mer enn 4 uker	
55. Regner De med i de nærmeste årene å fortsette virksomheten som nå, eller regner De med å utvide, innskrenke eller avvikle virksomheten?
1	☐	Fortsette virksomheten som nå	
2	☐	Utvide virksomheten	
3	☐	Innskrenke virksomheten	
4	☐	Nedlegge/avvikle virksomheten	
9	☐	Vet ikke	
56. Har De overnattet borte fra hjemmet i forbindelse med Deres arbeid i løpet av de siste 12 måneder, og i tilfelle hvor mange netter?
1	☐	Nei, har ikke overnattet borte	
2	☐	Ja, antall dager ____	
57. Mottar De delvis uførepensjon?
1	☐	Ja	→ 85
2	☐	Nei	→ 85

SPØRSMÅL 58-59 STILLES TIL IO SOM GÅR PÅ SKOLE ELLER STUDERER (g UNDER SPM.1).

58. Hvilken form for utdanning holder De på med?
1	☐	Gymnas, økonomisk gymnas	
2	☐	Fag- eller yrkesskole	
3	☐	Universitet eller høgskole	
4	☐	Annet, spesifiser _____	
-
59. Hvordan er utdanningen blitt finansiert i de siste 12 måneder?
1	☐	1	☐	Midler fra egen familie / bor hjemme	→ 85
2	☐	2	☐	Lønnet arbeid ved siden av utdanningen	→ 85
3	☐	3	☐	Lån	→ 85
4	☐	4	☐	Stipend	→ 85
5	☐	5	☐	Lønn eller tilskudd fra arbeidsgiver	→ 85
6	☐	6	☐	Annet, spesifiser	→ 85
- (DERSOM IO NEVNER MER ENN TO FINANSIERINGSMÅTER, BE IO ANGI DE TO VIKTIGSTE.)

SPØRSMÅL 60-67 STILLES TIL ALDERSPENSJONISTER (h UNDER SPM. 1).

60. Hvilket år ble De pensjonert?

		År
--	--	----

61. Synes De pensjoneringen kom for tidlig, for sent eller på et passe tidspunkt?

1		For tidlig
2		Passe
3		For sent
9		Vet ikke

62. Ble De førtidspensjonert?

1		Ja
2		Nei

63. Hva var Deres viktigste gjøremål eller viktigste kilde til livsopphold før De ble pensjonist?

1		Inntektsgivende arbeid (medregnet arbeid i egen bedrift)	→ 64
2		Husarbeid hjemme	→ 85
3		Arbeidsufør	→ 85
4		Uten arbeid	→ 85
5		Annet, spesifiser _____	→ 85

64. Hva var Deres hovedyrke da?

Yrke _____

		Yrkeskode
--	--	-----------

65. I hvilken næring hadde De dette yrket?

Virksomhetens art _____

		Næringskode
--	--	-------------

66. Er det noe De savner ved Deres tidligere arbeid, f.eks. kontakten med andre, inntekten eller selve arbeidet?

1		Ja	→ 67
2		Nei	→ 85

67. Hva savner De mest, kontakten med andre, inntekten, selve arbeidet eller andre ting?

1		Kontakten med andre	→ 85
2		Inntekten	→ 85
3		Selve arbeidet	→ 85
4		Andre ting, spesifiser _____	→ 85

SPØRSMÅL 68-72 STILLES TIL UFØREPENSJONISTER (i UNDER SPM. 1).

68. Hvilket år ble De uførepensjonert?

År

69. Hva var årsaken til at De ble uførepensjonert?

- 1 Arbeidsskade
 2 Annen skade
 3 Vanskeligheter med nervene
 4 Annen sykdom

70. Hva var Deres viktigste gjøremål eller viktigste kilde til livsopphold rett før De fikk uførepensjon?

- 1 Inntektsgivende arbeid
 (medregnet arbeid i egen bedrift) → 71
 2 Husarbeid hjemme → 85
 3 Uten arbeid → 85
 4 Annet, spesifiser _____ → 85

71. Hva var Deres hovedyrke før De ble uførepensjonert?

Yrke _____

Yrkeskode

72. I hvilken næring hadde De dette yrket?

Virksomhetens art _____

Næringskode

→ 85

SPØRSMÅL 73-84 STILLES TIL IO SOM ER UTEN ARBEID (j UNDER SPM. 1).

73. Hvor mange uker til sammen har De vært uten arbeid i de siste 2 år?

Antall uker

74. Hva var Deres hovedbeskjeftigelse før De ble uten arbeid?

- 1 Inntektsgivende arbeid
 (medregnet arbeid i egen bedrift) → 75
 2 Gikk på skole, studerte → 79
 3 Annet, spesifiser _____ → 79

75. Hva var Deres yrke da De sist var i arbeid?

Yrke _____

Yrkeskode

76. I hvilken næring hadde De dette yrket?

Virksomhetens art _____

Næringskode

77. Hva er grunnen til at De ble uten arbeid?

1	☐	Virksomheten nedlagt	
2	☐	Virksomheten innskrenket	
3	☐	Midlertidig arbeidsstans	
4	☐	Annet, spesifiser _____	
-

78. Hva var postadressen til Deres siste arbeidssted?

Postnummer

79. Har De fått tilsagn om arbeid?

1	☐	Ja	→ 81
2	☐	Nei	→ 80

80. Hvor snart regner De med å få arbeid

1	☐	Innen 1 uke	→ 81
2	☐	Innen 1 måned	→ 81
3	☐	Lenger enn 1 måned	→ 81
4	☐	Regner ikke med å få nytt arbeid	→ 83
5	☐	Ørsker ikke nytt arbeid	→ 84
9	☐	Vet ikke	→ 81

81. Når/hvis De kommer i arbeid, regner De da med å ha skiftet
(LES OPP SVARALTERNATIVENE)

1	☐	både yrke og bosted
2	☐	bare bosted
3	☐	bare yrke
4	☐	hverken yrke eller bosted
9	☐	Vet ikke

82. Regner De med å måtte bo borte fra hjemmet i kortere eller lengre perioder?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

83. Har De vært i kontakt med arbeidsformidlingen i løpet av de siste 2 år i den hensikt å søke arbeid?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

84. Mottar De delvis uførepensjon?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

IO's EGEN FAMILIE

85. Hva er Deres ekteskapelige status?
- 1 Ugift → 87
 2 Gift → 86
 3 Separert → 86
 4 Fraskilt → 86
 5 Enke/enkemann → 86
86. Hvilket år ble De gift? For personer som har vært gift flere ganger vil vi gjerne vite når de ble gift første gang.
- Årstall
87. Har De barn, og i tilfelle hvor mange?
- 1 Nei, ingen → 90
 2 Ja. Antall → 88
88. Er noen av barna over 16 år?
- 1 Nei, ingen → 90
 2 Ja → 89
89. For de barn som er over 16 år vil vi gjerne ha noen opplysninger. Vi ber Dem begynne med den eldste.

Rubr.1	Rubr.2	Rubr.3	Rubr. 4	Rubr. 5
Barn nr.	Fødsels-år	Kjønn	Hvilken allmennutdanning har Deres sønn/datter fullført? (VIS KORT 2)	Har Deres sønn/datter fullført annen utdanning hvor skolegangen eller studiene normalt varer minst 5 måneder?
		KODE 1=menn 2=kvin- ner	KODE FOR UTDANNING 1 = 7-årig folkeskole eller kortere 2 = 9-årig grunnskole, real- eller middelskole, 1- eller 2-årig framhaldsskole eller folke- høgskole 3 = artium eller økonomisk gymnas	KODE 1 = ja 2 = nei
1				
2				
3				
4				
5				
6				

90. Lever Deres foreldre i dag?
- 1 Ja, begge → 91
 2 Ja, far → 91
 3 Ja, mor → 91
 4 Nei, begge døde → 92

IO's KONTAKTER MED FAMILIEN

91. Omtrent hvor mange ganger har De vanligvis kontakt med Deres foreldre i løpet av en måned, enten ved besøk, brevveksling eller telefonsamtaler?
- 1 Ingen kontakter
 2 1-2 kontakter
 3 3-7 kontakter
 4 8 kontakter eller flere
 5 Bor sammen med foreldre
92. Har De eller har De hatt noen søsken, og i tilfelle hvor mange?
- 1 Nei, har aldri hatt søsken → 94
 2 Ja. Antall → 93
93. Dersom De har noen søsken, omtrent hvor mange ganger har De vanligvis kontakt med Deres søsken i løpet av en måned, enten ved besøk, brevveksling eller telefonsamtaler?
- 0 Ingen søsken i live
 1 Ingen kontakter
 2 1-2 kontakter
 3 3-7 kontakter
 4 8 kontakter eller flere
 5 Bor sammen med søsken
94. (FOR IO SOM HAR BARN OVER 16 ÅR, JA PÅ SPM. 88)
 Dersom De har barn som er flyttet hjemmefra, omtrent hvor mange ganger har De vanligvis kontakt med disse i løpet av en måned, enten ved besøk, brevveksling eller telefonsamtaler?
- 0 Ingen barn som er flyttet hjemmefra
 1 Ingen kontakter
 2 1-2 kontakter
 3 3-7 kontakter
 4 8 kontakter eller flere
95. Bortsett fra medlemmer av Deres egen familie, har De noen riktig gode venner?
- 1 Ja
 2 Nei
 9 Vet ikke
96. Bruker De og noen av Deres naboer å låne ting av hverandre, f.eks. matvarer, kokekar, redskaper eller liknende?
- 1 Nei, sjelden eller aldri
 2 Ja, av og til
 3 Ja, ofte
97. Har noen av Deres nærmeste noen langvarig sykdom eller lidelse? (LANGVARIG BETYR HER MINST ETT ÅR)
- 1 Ja
 2 Nei
98. Har noen i Deres nærmeste familie alkoholproblemer?
- 1 Ja
 2 Nei
99. I de fleste familier forekommer det motsetninger. Vil De si at det har vært alvorlige motsetninger eller stadige gnisninger i Deres familie i løpet av de siste 12 måneder?
- 1 Ja
 2 Nei

IO's FORELDRE

100. Hvem var hovedforsørger i Deres familie under mesteparten av Deres oppvekst (inntil De fylte 16 år)?
1	☐	Far/fosterfar	→ 101
2	☐	Mor/fostermor	→ 104
3	☐	Andre slektninger	→ 101
4	☐	Andre, spesifiser _____	→ 101
_____ evt.108
101. Hva var Deres fars/hovedforsørgers hovedyrke under mesteparten av Deres oppvekst?
- Yrke _____
☐	☐	Yrkeskode	→ 102
☐		Vet ikke	→ 102
☐		Hadde ikke noe yrke	→ 103
102. I hvilken næring hadde Deres far/hovedforsørger dette yrket?
- Virksomhetens art _____
☐	☐	Næringskode	
☐		Vet ikke	
103. Hadde Deres mor inntektsgivende arbeid under noen del av tiden før De fylte 16 år?
1	☐	Nei, sjelden eller aldri	→ 106
2	☐	Ja, i kortere eller lengre perioder	→ 104
3	☐	Ja, stort sett hele tiden	→ 104
4	☐	Spørsmålet passer ikke, moren døde tidlig eller liknende	→ 106
104. Hvilket yrke hadde Deres mor når hun hadde arbeid utenfor hjemmet under Deres oppvekst?
(DERSOM MOREN HADDE FLERE YRKER, REGISTRER DET YRKET HUN HADDE LENGST)
- Yrke _____
☐	☐	Yrkeskode	→ 105
☐		Vet ikke	→ 105
☐		Hadde ikke noe yrke	→ 106
105. I hvilken næring hadde hun dette yrket?
- Virksomhetens art _____
☐	☐	Næringskode	
☐		Vet ikke	

106. Hvilken allmennutdanning har/hadde Deres foreldre? (VIS KORT 2)
	Far	Mor	
0	☐	☐	Spørsmålet passer ikke
1	☐	☐	7-årig folkeskole eller kortere
2	☐	☐	9-årig grunnskole, real- eller middelskole, 1- eller 2-årig framhaldsskole eller folkehøgskole
3	☐	☐	Artium eller økonomisk gymnas
9	☐	☐	Vet ikke

107. Har/hadde Deres foreldre noen annen utdanning hvor skolegangen eller studiene normalt varer minst 5 måneder?
	Far	Mor	
1	☐	☐	Ja
2	☐	☐	Nei
9	☐	☐	Vet ikke

IO's BOSTEDER UNDER OPPVEKSTEN

108. Hvor bodde De det meste av tiden før De fylte 16 år?
☐	Norge
☐	Utlandet. Land _____
- FOR BYRÅET
- Sted _____
- Kommune (fylke) _____

FOR BYRÅET

109. Hva slags sted var dette bostedet da De vokste opp der?
1	☐	Spredtbygd
2	☐	Mindre tettsted (200 - 2000 innb.)
3	☐	Liten by (2000 - 20000 innb.)
4	☐	Større by (20000 - 100000 innb.)
5	☐	Oslo, Bergen, Trondheim med forsteder
6	☐	I utlandet
9	☐	Vet ikke

110. Hvor mange forskjellige steder hadde De bodd før De fylte 16 år? (FERIEOPPHOLD O.L. REGNES IKKE MED.)
1	☐	1 sted
2	☐	2 steder
3	☐	3 steder
4	☐	4 eller flere steder

111. (FOR IO SOM IKKE LENGER BOR PÅ DET STED HAN/HUN OPPGIR I SPM. 108)

Hva vil De si var den viktigste grunnen til at De flyttet fra stedet der De tilbrakte mesterparten av Deres oppvekst?

1	☐	Foreldrene flyttet
2	☐	Hensynet til min utdanning
3	☐	Forhold i forbindelse med arbeid
4	☐	Inngåelse av ekteskap
5	☐	Annet, spesifiser _____
-

IO's BOSTEDER ETTER OPPVEKSTEN

112. Har De bodd andre steder enn her De bor i dag etter at De fylte 16 år?

1	☐	Ja	→ 113
2	☐	Nei	→ 114

113. Hvor mange forskjellige bosteder har De i alt hatt etter at De fylte 16 år?

1	☐	2-3 bosteder
2	☐	4-6 bosteder
3	☐	7-9 bosteder
4	☐	10 eller flere bosteder

(FERIEOPPHOLD, VERNEPLIKT-TJENESTE O.L. REGNES IKKE MED.)

IO's OPPVEKSTFORHOLD (INNTIL FYLTE 16 ÅR)

114. Vi vil gjerne vite hvem De bodde hos i løpet av oppveksten.

(VIS KORT 3)

Vi har her beskrevet en rekke oppvekstsituasjoner, og vi ber Dem for hver beskrivelse si om den passet på Dem i kortere eller lengre perioder av Deres oppvekst.

(DERSOM IO FLYTTET HJEMMEFRA FOR Å FORSØRGE SEG SELV FØR IO FYLTE 16 ÅR, REGNES OPPVEKSTEN TIL FRAFLYTNINGSTIDSPUNKTET. FLERE SVARALTERNATIVER KAN KRYSSSES AV.)

	☐	Ja
	☐	1
	☐	a) Bodde hos begge foreldre
	☐	b) Bodde hos en av foreldrene og stefar eller stemor
	☐	c) Bodde hos bare den ene av foreldrene
	☐	d) Bodde hos andre slektninger
	☐	e) Bodde hos fosterforeldre
	☐	f) Bodde på barnehjem eller institusjon
	☐	g) Annet, spesifiser _____
-

115. Døde noen av Deres foreldre før De fylte 16 år?

1	☐	Nei
2	☐	Ja, far døde
3	☐	Ja, mor døde
4	☐	Ja, begge døde

116. Var den ene eller begge foreldrene (eller andre De bodde hos) midlertidig fraværende i lengre perioder?
1	☐	Nei	
2	☐	Ja	
117. Hadde De selv eller noen i Deres familie noen langvarig sykdom eller lidelser i Deres oppveksttid?
(LANGVARIG BETYR HER MINST ETT ÅR)
1	☐	Nei	→ 118
2	☐	Ja	→ 119
118. Hvem var det som var langvarig syk?
- | | Ja
1 | Nei
2 | |
|--|--------------------------|--------------------------|----------------------------|
| | ☐ | ☐ | IO syk |
| | ☐ | ☐ | Far syk |
| | ☐ | ☐ | Mor syk |
| | ☐ | ☐ | Søsken syke |
| | ☐ | ☐ | Andre i husholdningen syke |
119. Hadde De følelsen av at økonomien var vanskelig i Deres hjem under oppveksten?
1	☐	Nei
2	☐	Ja
120. Var det problemer med å skaffe tilstrekkelig mat?
1	☐	Nei, aldri
2	☐	Ja, av og til
3	☐	Ja, ofte
121. Var det problemer med å skaffe klær til alle?
1	☐	Nei, aldri
2	☐	Ja, av og til
3	☐	Ja, ofte
122. Forekom det under Deres oppvekst alvorlige motsetninger i Deres hjem?
1	☐	Nei
2	☐	Ja

IO's UTDANNING

123. Hvilken allmennutdanning har De/Deres ektefelle fullført? (KRYSS BARE AV HØYESTE FULLFØRTE UTDANNING)
	IO	Ektefelle	
1	☐	☐	7-årig folkeskole eller kortere
2	☐	☐	1-årig framhalds- eller fortsettelsesskole
	☐	☐	2-årig framhalds- eller fortsettelsesskole
4	☐	☐	9-årig grunnskole
5	☐	☐	Folkehøgskole (ungdoms- eller fylkesskole), 1-års kurs
6	☐	☐	Real- eller middelskole
7	☐	☐	Folkehøgskole, 2-års kurs
8	☐	☐	Artium eller eksamen ved økonomisk gymnas
9	☐	☐	Uoppgitt eller ingen utdanning

124. Har De/Deres ektefelle fullført annen utdanning hvor skolegangen eller studiene normalt varer minst 5 måneder?
	IO	Ektefelle	
1	☐	☐	Ja
2	☐	☐	Nei

125. (FOR IO SOM HAR ANNEN UTDANNING, JA PÅ SPM. 124)

Hvilken annen utdanning er dette?

Utdanningens art (oppgi kurstype, linje eller fagområde og evt. skolens navn)	Normal varighet	
	For utdanning på heltid, oppgi måneder eller år	For utdanning på deltid, oppgi ca. timetall

FOR BYRÅET

126. (STILLES TIL IO SOM HAR "ALLMENN-UTDANNING" REAL-MIDDELSKOLE ELLER HØYERE, OG TIL IO SOM HAR "ANNEN UTDANNING")

Har De noen gang tatt opp lån for å finansiere utdanningen?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

127. (STILLES TIL DE SAMME IO SOM BLE NEVNT I SPM. 126)

Har De finansiert deler av Deres utdanning ved eget arbeid?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

IO's ØKONOMI

128. Dersom De plutselig skulle komme i en alvorlig situasjon hvor De på en ukes varsel måtte skaffe 5 000 kr., tror De at De ville klare det?
- 1 Ja
2 Nei
9 Vet ikke
129. Har De selv (og/eller andre i husholdningen) mottatt sykepenger fra trygdekassen i løpet av de siste 12 måneder?
- 1 Nei → 131
2 Ja, IO selv → 130
3 Ja, andre i husholdningen → 130
4 Ja, IO selv og andre i husholdningen → 130
130. Omtrent hvor mange dager har husholdningen i alt mottatt slike sykepenger i de siste 12 måneder?
(SAMLET ANTALL DAGER DE SISTE 12 MÅNEDER FOR ALLE I HUSHOLDNINGEN)
- Antall dager

IO's HELSE

131. Har De vært innlagt på sykehus eller vært på rekonvalesenthjem i løpet av de siste 12 måneder?
- 1 Ja → 132
2 Nei → 134
132. Vi har her en liste over forskjellige sykehus, avdelinger og liknende (VIS KORT 4). Hvilken eller hvilke av disse har De vært innlagt på i de siste 12 måneder?
- Ja
1
- a) Kirurgisk avdeling
 b) Medisinsk avdeling
 c) Gynekologisk avdeling eller kvinneklinikk
 d) Psykiatrisk avdeling, psykiatrisk klinikk eller sykehus
 e) Annen avdeling på sykehus
 f) Sykestue
 g) Rekonvalesenthjem
 h) Annen institusjon, spesifiser

133. Hvor mange dagers opphold på denne/disse institusjon(er) har De hatt i alt i de siste 12 måneder?
- 1 3 dager eller mindre
2 4-7 dager
3 8-14 dager
4 15 dager eller lengre

134. Har De på annen måte vært i kontakt med lege på grunn av egne sykdommer eller skader i løpet av de siste 12 måneder?
- 1 Ja —> 135
2 Nei —> 136

(KONTAKT MED LEGE I FORBINDELSE MED SYKEHUSOPPHOLD, INNKALLING TIL RUTINEUNDERSØKELSE, UNDER-SØKELSE FOR FØRERKORT ELLER LIKNENDE REGNES IKKE MED.)

135. Omtrent hvor mange ganger har De vært i kontakt med lege i de siste 12 måneder?
- Antall ganger

136. Står De på venteliste for innleggelse på sykehus, pleiehjem eller liknende?
- 1 Nei —> 138
2 Ja, sykehus/sykestue —> 137
3 Ja, pleiehjem/aldershjem —> 137
4 Ja, annen sykeinstitusjon, —> 137
spesifiser _____

137. Hvor lenge har De stått på venteliste for innleggelse?
- 1 1 måned eller kortere
2 Over 1 måned og inntil 3 måneder
3 Over 3 måneder og inntil 6 måneder
4 Over 6 måneder

138. Har Deres husholdning i de siste 12 måneder hatt hjelp eller besøk av

(LES OPP)

hjemmehjelp

husmorvikar

hjemmesykepleier

	Ja	Nei	Vet ikke
	1	2	9
hjemmehjelp	☐	☐	☐
husmorvikar	☐	☐	☐
hjemmesykepleier	☐	☐	☐

(VI TENKER HER PÅ KOMMUNAL HJELP ELLER HJELP SOM DRIVES AV PRIVATE ORGANISASJONER, F.EKS. MENIGHETER)

139. Hva er vanlig reisemåte og reisetid til

(LES OPP)

	Vanlig reisemåte (SETT FLERE KRYSS DERSOM IO BRUKER FLERE TRANSPORTMIDLER)					Vanlig reisetid
	Gange/ sykkel	Privatbil/ motorsykkel	Buss/bane/ trikk	Jernbane (NSB)	Båt/ ferge	Minutter
Legekantor						
Tannlekantor						
Sykehus						
Sykestue						
Apotek/ medisinutsalg						

140. Har De vært hos tannlege i løpet av de siste 12 måneder?

- 1 Ja
2 Nei

141. Hvilken beskrivelse synes De passer best på Deres tenner?

(LES OPP SVARALTERNATIVENE)

- 1 Egne tenner med få reparasjoner/plomberinger
2 Egne tenner med mange reparasjoner/plomberinger
3 Få eller ingen tenner igjen, helt eller delvis gebiss

142. Og så var det spørsmål om skader. Vi tenker på skader en har fått i hjemmet, på arbeid, under sport, i trafikken eller annet sted.

Er De blitt skadet i de siste 12 måneder?

- 1 Ja → 143
2 Nei → 144

	Rubr.1	Rubr.2	Rubr.3	Rubr.4
143.	Hvor ble De skadet? (Hvilken eller hvilke legemsdeler)	Hvor skjedde ulykken?	Førte skaden til at De var fraværende fra arbeid eller ute av stand til å utføre Deres vanlige gjøremål	Hvor mange dager var De fraværende fra arbeid eller ute av stand til å utføre Deres vanlige gjøremål?
	KODE FOR SKADET LEGEMSDEL: 1 = hode eller ansikt 2 = hender eller fingre 3 = armer eller skuldre 4 = rygg 5 = bryst eller mage 6 = ben eller føtter 7 = hofter 8 = flere legemsdeler samtidig	KODE FOR ULYKKESSTED: 1 = i hjemmet 2 = på arbeid 3 = i trafikken 4 = i sport og mosjon 5 = annet sted	KODE 1 = Ja 2 = Nei	
	1.skade			
	2.skade			
	3.skade			
	4.skade			
	5.skade			

144. Har De på grunn av dårlige nerver eller annen sykdom vært fraværende fra arbeid eller ute av stand til å utføre Deres vanlige gjøremål i løpet av de siste 12 måneder?

- 1 Ja → 145
2 Nei → 147

145. Omtrent hvor mange dager i alt?

Antall dager

146. Var det på grunn av vanskeligheter med nervene, annen sykdom eller begge deler?

- 1 Vanskeligheter med nervene
2 Annen sykdom
3 Begge deler

L47. (VIS KORT 5)

Her er en liste over noen av de vanligste sykdommer og plager som finnes. Har De hatt noen av disse sykdommene eller plagene i løpet av de siste 12 måneder?

- | | Ja
1 |
|--|--------------------------|
| a) Stadig hodepine | ☐ |
| b) Astma (påvist av lege) | ☐ |
| c) Bronkitt | ☐ |
| d) Sterk forkjølelse, influensa, ørebetennelse, bihulebetennelse eller lungebetennelse | ☐ |
| e) Tretthet i flere uker | ☐ |
| f) Åndenød også etter lett arbeid | ☐ |
| g) Smerter i brystet ved anstrengelser, men slik at smertene gir seg hvis anstrengelsen opphører | ☐ |
| h) Høyt blodtrykk (påvist av lege) | ☐ |
| i) Blodmangel eller blodfattig (påvist av lege eller helsesøster) | ☐ |
| j) Åreknuter | ☐ |
| k) Hemorroider | ☐ |
| l) Magebesvær, stadig halsbrann, hard avføring, magesår | ☐ |
| m) Gallesten, gallebesvær (påvist av lege) | ☐ |
| n) Nyresten (påvist av lege) | ☐ |
| o) Urinveisinfeksjon, blærekatarr, nyrebekkenbetennelse | ☐ |
| p) Brokk | ☐ |
| q) Utslett, eksem eller andre hudsykdommer | ☐ |
| r) Angst, uro, nervøsitet, depresjon | ☐ |
| s) Ryggmerter, ryggverk, ischias, lumbago | ☐ |
| t) Hoftesmerter | ☐ |
| u) Smerter i skuldre eller nakke | ☐ |
| v) Smerter i albuer eller hender | ☐ |
| w) Smerter i knær eller føtter | ☐ |
| x) Tannkjøttlidelser | ☐ |
| y) For kvinner under 55 år:
Menstruasjonsbesvær, menstruasjonssmerter | ☐ |

(forts.)

147 (forts.)

z) For alle kvinner:

Sykdommer eller plager i underlivet (unntatt
menstruasjonsbesvær)

æ) Sykdom i brystene

ø) For alle:

Noen annen sykdom eller plage som ikke er nevnt,
spesifiser: _____

148. Bruker De briller?

(KONTAKTLINSER REGNES SOM BRILLER)

1

Ja

2

Nei

149. Kan De lese det som står trykt i aviser og bøker
uten vanskelighet?

(MED BRILLER HVIS IO VANLIGVIS BRUKER DET)

1

Ja

2

Nei

150. Kan De uten vanskelighet høre det som sies i et
forsamlingslokale med mange mennesker?1

Ja

2

Nei

151. Synes De det er vanskelig å høre ved samtale med
en enkelt person?1

Ja

2

Nei

152. (VIS KORT 6)

Har De i løpet av den siste måneden brukt noen av
disse vitaminer eller medisiner?

Ja

1

a) Tran

b) Jerntabletter

c) Vitaminpiller eller vitaminpreparater

d) Globoid, Dispril, Aspirin eller liknende

e) Avføringsmiddel eller annen magemedisin

f) Forkjølelsesmedisin som krever resept

g) Forkjølelsesmedisin uten resept

h) Salver eller legemidler for huden som krever resept

i) Salver eller legemidler for huden uten resept

j) Sovemiddel

k) Beroligende midler som Meproban, Valium, Librium

l) Hjerte/blodtrykkmedisin

m) Andre medisiner, spesifiser _____

153. Hvis De på grunn av sykdom eller skade skulle trenge praktisk hjelp, kjenner De da noen som det ville være naturlig å vende seg til, og i tilfelle hvem?

(FLERE ALTERNATIVER KAN KRYSSSES AV)

1

☐	Nei, ingen
☐	Ektefelle
☐	Foreldre/svigerforeldre
☐	Egne barn eller annen slektning
☐	Nabo eller venn
☐	Andre, spesifiser _____

154. Hvis vi ser bort fra helt spesielle tilfeller, har De ofte, av og til eller nesten aldri vanskeligheter med å sove?

1	☐	Ofte
2	☐	Av og til
3	☐	Nesten aldri

155. Kan De si omtrent hvor mange timer pr. døgn De har sovet de siste 14 dagene?

1	☐	Mindre enn 7 timer
2	☐	Over 7 og inntil 9 timer
3	☐	9 timer eller mer

156. Kan De gå i trapper uten vanskelighet?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

157. Kan De gå en 15 minutters tur i noenlunde raskt tempo uten vanskelighet?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

158. Kan De løpe 50 m uten vanskelighet?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

159. a) Hvor høy er De?

			cm
--	--	--	----

- b) Omtrent hvor mye veier De?

			kg
--	--	--	----

- c) Kan De si omtrent hvor mye De veide for 5 år siden?

			kg
--	--	--	----

IO's FRITID

160. Har De vært sammen med venner i Deres fritid den siste måneden, og i tilfelle omtrent hvor mange ganger?
0	☐	Har ikke vært sammen med venner
1	☐	1-2 ganger
2	☐	3-4 ganger
3	☐	5-7 ganger
4	☐	8 ganger eller mer
161. Leser De regelmessig noen avis?
1	☐	Ja	—> 162
2	☐	Nei	—> 163
162. Hvor mange aviser leser De?
☐	Antall aviser
163. Leser De regelmessig noe fagblad eller fagtidsskrift?
1	☐	Ja
2	☐	Nei
164. Føler De at De har gått glipp av noe dersom De en dag ikke hører dagsnytt i radioen eller ser dagsrevyen i fjernsynet?
1	☐	Ja
2	☐	Nei
9	☐	Vet ikke
165. Synes De at fritiden ofte faller lang?
1	☐	Ja
2	☐	Nei
9	☐	Vet ikke
166. Hender det ofte, av og til eller nesten aldri at De føler Dem anspent i fritiden slik at De ikke får slappet ordentlig av?
1	☐	Ofte
2	☐	Av og til
3	☐	Nesten aldri
167. Er De urolig for å bli utsatt for voldshandlinger eller alvorlig sjikane når De går ut alene om kvelden?
1	☐	Ja
2	☐	Nei
168. Har De faktisk blitt utsatt for voldshandlinger eller alvorlig sjikane noen gang i de siste 12 måneder?
1	☐	Ja
2	☐	Nei

ORGANISASJONS-AKTIVITET OG POLITISKE HOLDNINGER

169. Så har vi noen spørsmål om medlemskap og aktivitet i en del organisasjoner.

Rubr.1	Rubr.2	Rubr.3	Rubr.4
	Er De medlem av (LES ORGANISASJONENE FRA a TIL e)	Vil De si at De regelmessig, fra tid til annen eller nesten aldri deltar i møter eller arrangementer i	Har De nå eller har De tidligere hatt tillitsverv i KODE 1 = har tillitsverv nå 2 = har hatt tillitsverv, men har det ikke nå 3 = har aldri hatt tillitsverv
	KODE 1 = ja 2 = nei	KODE 1 = regelmessig 2 = fra tid til annen 3 = nesten aldri	
a) fagforening, faglig organisasjon eller næringsorganisasjon			
b) politisk parti eller politisk organisasjon			
c) religiøs forening			
d) idrettsforening			
e) andre organisasjoner eller foreninger			

170. (STILLES BARE TIL IO SOM ER AKTIVE - KODE 1 ELLER 2 - I MINST EN TYPE ORGANISASJON ELLER FORENING, JFR. RUBR. 3 I SPM. 169)

Vil De si at Deres organisasjonsvirksomhet/foreningsvirksomhet har hjulpet Dem direkte, indirekte eller vært til nytte?

- 1 Ja
2 Nei
9 Vet ikke

171. Vi vil gjerne høre hva De mener om forskjellige myndigheters og organisasjoners innflytelse på en del samfunnsforhold som diskuteres mye i dag. (VIS KORT 7)

Det første spørsmålet er om folk får bedre inntekt.

a) For hver av de organisasjoner eller myndigheter jeg nevner vil vi gjerne høre om De mener at disse har stor, middels eller liten innflytelse på om folk får bedre inntekt.

Næringslivet her på stedet

De kommunale myndigheter

De lokale organisasjoner og foreninger

De landsomfattende fagforeninger og næringsorganisasjoner

De statlige myndigheter

Stor	Mid-	Liten	Vet
1	dels	3	ikke
1	2	3	9
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

171. b) Det andre spørsmålet er om ungdommen må flytte ut fra hjemstedet. Mener De at de samme organisasjoner eller myndigheter har stor, middels eller liten innflytelse på om ungdommen må flytte ut fra hjemstedet?

Næringslivet her på stedet

De kommunale myndigheter

De lokale organisasjoner og foreninger

De landsomfattende fagforeninger og næringsorganisasjoner

De statlige myndigheter

Stor	Mid-	Liten	Vet ikke
1	2	3	9
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

- c) Det tredje spørsmål er om folk får tilfredsstillende boliger. Hva mener De om innflytelsen på dette spørsmål fra:

Næringslivet her på stedet

De kommunale myndigheter

De lokale organisasjoner og foreninger

De landsomfattende fagforeninger og næringsorganisasjoner

De statlige myndigheter

Stor	Mid-	Liten	Vet ikke
1	2	3	9
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

- d) Det siste spørsmålet er om kommunikasjonsforholdene her på stedet skal bli bedre, og vårt spørsmål er fremdeles: hvilken innflytelse har etter Deres mening

Næringslivet her på stedet

De kommunale myndigheter

De lokale organisasjoner og foreninger

De landsomfattende fagforeninger og næringsorganisasjoner

De statlige myndigheter

Stor	Mid-	Liten	Vet ikke
1	2	3	9
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

L72. (VIS KORT 8)

Jeg skal nå lese opp for Dem en del påstander som en ikke sjelden hører. Vil De for hver påstand nevne det svar blant dem som er angitt på kortet som stemmer best med Deres oppfatning.

- a) Folk kan nok stemme, men ellers ikke gjøre noe for å innvirke på politikken.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

- b) Politikken er ofte så innviklet at folk som meg ikke kan sette seg inn i hva det dreier seg om.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

- c) De som står for styre og stell forstår ofte ikke hvilke problemer folk som jeg har.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

- d) Her på stedet er det egentlig ingen organisasjoner eller foreninger som ivaretar mine interesser.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

- e) Egentlig er det ikke nødvendig å delta aktivt i organisasjonsarbeid; de som sitter i ledelsen ivaretar likevel våre interesser.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

- f) Om folk som meg deltar aktivt i en organisasjon gjør lite fra eller til for det organisasjonen gjør.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

g) Å legge planer har liten hensikt siden ens planer likevel nesten aldri blir virkeliggjort.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

h) Hva en oppnår i livet er først og fremst bestemt av de kår en kommer fra.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

i) Hvor langt en driver det i livet avgjøres i høy grad av flaks og tilfeldigheter.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

j) Hvis mine leveforhold skal bli bedre, kan det i grunnen bare skje ved forbedringer for alle som er i samme situasjon som meg.

1	☐	Helt enig
2	☐	Mer enig enn uenig
3	☐	Ingen mening/vet ikke
4	☐	Mer uenig enn enig
5	☐	Helt uenig

173. Stemte De ved Stortingsvalget i 1969?

1	☐	Hadde ikke stemmerett	→ 175
2	☐	Nei	→ 175
3	☐	Ja	→ 174

174. Hvilket parti eller hvilken liste stemte De på ved Stortingsvalget i 1969?

0	☐	Arbeiderpartiet
1	☐	Høyre
2	☐	Senterpartiet
3	☐	Kristelig folkeparti
4	☐	Venstre
5	☐	Sosialistisk folkeparti
6	☐	Borgerlig fellesliste
7	☐	Norges kommunistiske parti
8	☐	Andre partier, spesifiser:
9	☐	Husker ikke

175. Ville De selv uten større betenkelighet kunne henvende Dem til en offentlig myndighet for å forsøke å påvirke eller endre en avgjørelse?

1	☐	Ja
2	☐	Nei
9	☐	Vet ikke

IO's BOLIG

176. Har Deres bolig
(LES OPP)

avløp for vann

innlagt kaldt vann

innlagt varmt vann

	Ja	Nei
	1	2
→	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐

177. Har De/dere selv telefon?

1	☐	Ja	→ 179
2	☐	Nei	→ 178

178. Har De/dere adgang til telefon i huset?

1	☐	Ja
2	☐	Nei

179. Hører De i Deres bolig jevnlig støy utenfra, eventuelt fra andre leiligheter i huset, og hvis De gjør det, finner De vanligvis denne støy meget plagsom, noe plagsom eller lite plagsom?

1	☐	Nei, ingen støy
2	☐	Meget plagsom
3	☐	Noe plagsom
4	☐	Lite plagsom
9	☐	Vet ikke

180. Hvordan skaffet De/dere den boligen De/dere bor i i dag?

0	☐	Ved å bygge selv	→ 183
1	☐	Ved arv, odel eller som gave	→ 183
2	☐	Gjennom medlemskap i boligbyggelag	→ 183
3	☐	Gjennom offentlig (kommunal) boligformidling	→ 183
4	☐	Gjennom eiendomsmekler/advokat	→ 181
5	☐	Gjennom slekt eller kjente	→ 181
6	☐	Ved egen annonse eller svar på annonse	→ 181
7	☐	Gjennom arbeidsgiver	→ 181
8	☐	På annen måte, spesifiser:	→ 181
9	☐	Vet ikke	→ 181

181. Måtte De/dere betale noe under bordet for å overta boligen?

- 1 Ja —> 182
 2 Nei —> 183
 3 Annet svar, spesifiser: —> 182
-

182. Hvor mye måtte De/dere betale under bordet?

Beløp i kr.

- 9 Vet ikke
 0 Vil ikke oppgi beløpet

183. Var De/dere registrert som boligsøkende i tiden før De/dere fikk denne boligen, og i tilfelle hvor?

(FLERE SVARALTERNATIVER KAN KRYSSSES AV)

- 1
 Ikke registrert noe sted —> 185
 I boligbyggelag —> 184
 På (kommunalt) boligkontor —> 184
 Hos eiendomsmekler/advokat —> 184
 Annet sted, spesifiser: —> 184

 Vet ikke —> 185

184. Omtrent hvor lenge var De/dere registrert som boligsøkende før De/dere fikk denne boligen?

(DERSOM IO VAR REGISTRERT FLERE STEDER, AVMERKES LENGSTE PERIODE IO VAR REGISTRERT)

Antall år.

185. Er De/dere for tiden på jakt etter en annen bolig her på stedet?

- 1 Ja
 2 Nei

Statistisk Sentralbyrå
Kontoret for intervju-
undersøkelser
NHG/GH, 23/5-73

60

V e d l e g g . 3

Prosjekt 61

L E V E K Å R S U N D E R S Ø K E L S E N 1 9 7 3

PRØVEUNDERSØKELSE 12.-20. JUNI 1973

O r i e n t e r i n g o g i n s t r u k s

for intervjuerne

I. INNLEDNING

Det ble i 1972 vedtatt å sette i gang en omfattende Levekårsundersøkelse i Norge. Liknende undersøkelser er tidligere foretatt, og foretas nå, i en rekke andre land.

Mandatet for Levekårsundersøkelsen ble gitt ved Kongelig resolusjon av 3. mars 1972. Arbeidet forestås av en forskergruppe med et fast sekretariat i Bergen. Det er videre oppnevnt et råd som skal bistå forskergruppen i dens arbeid. I rådet er representert arbeidstaker- og næringsorganisasjoner, grupper av trygdede og funksjonshemmede, enkelte departementer og Statistisk Sentralbyrå. Administrativt hører Levekårsundersøkelsen under Forbruker- og administrasjonsdepartementet.

Av mandatet som ble gitt Levekårsundersøkelsen går det fram:

- 1) Levekårsundersøkelsen skal kartlegge de reelle levekår for ulike grupper i Norge.
- 2) Undersøkelsen skal legge særlig vekt på levekårene til grupper med lavere inntekter og gi kunnskap om enkeltgrupper i vårt samfunn som må antas å leve under spesielle vilkår.
- 3) Levekårsundersøkelsen skal gi mulighet for å sammenlikne levekårene for slike grupper med andre gruppers levekår, og
- 4) Undersøkelsen skal så langt råd er analysere årsakene til de ulikheter som måtte finnes i levekårene for ulike grupper.

Inntekt alene forteller for lite om reelle levekår. For å kartlegge en persons levekår må en, i tillegg til opplysning om økonomi, vite noe om boligforhold, helse, sysselsetting og arbeidsforhold, omfang og bruk av fritid og oppvekstforhold. Betydning for levekår er også det som i mandatet kalles "politiske ressurser" som dels kan sies å omfatte omfanget av politisk preget aktivitet og dels IO's oppfatning av hvilken betydning det har for IO hva politikerne og ulike myndigheter bestemmer og hvilke muligheter IO selv har til å påvirke disse avgjørelsene.

Levekårsundersøkelsen skal bearbeide eksisterende materiale for ulike grupper, men den skal også hente inn data på områder hvor tilstrekkelig materiale ikke finnes.

II. VÅR INTERVJUUNDERSØKELSE

er et ledd i denne omfattende Levekårsundersøkelsen.

Formålet med intervjuundersøkelsen går fram av mandatet for hele Levekårsundersøkelsen, som beskrevet ovenfor.

U t v a l g e t. Ifølge mandatet skal undersøkelsen gi mulighet for å sammenlikne levekårene for ulike grupper i samfunnet. Dette betyr at vi må hente inn data fra et utvalg av tilfeldig valgte personer, altså et utvalg som er representativt for hele befolkningen.

Vi har av forskjellige grunner valgt å nytte en del av utvalget til Forbruksundersøkelsen 1973. Dette innebærer utvilsomt en belastning på de personer som intervjues i begge undersøkelser. Når vi allikevel har valgt denne framgangsmåten, er det fordi mange av de opplysninger som samles inn i Forbruksundersøkelsen er nødvendig også i Levekårsundersøkelsen. Ved å nytte utvalget fra Forbruksundersøkelsen vil intervjuet til Levekårsundersøkelsen kunne gjøres vesentlig kortere enn det ellers ville vært mulig, og en vil få verdifulle opplysninger som det ville vært vanskelig eller umulig å hente inn i et vanlig intervju, f.eks. opplysninger om forbrukets sammen-
setning.

U t v a l g s e n h e t e n er en voksen person innen forbruks-husholdningen. Personen (IO) er trukket ut av Byrået, og det vil gå fram av IO-listen hvem denne person er.

Utvalget til hovedundersøkelsen blir på ca. 4 000 personer. Trekk-mulighet har alle personer mellom 16 og 74 år som tilhører de aktuelle for-brukshusholdninger, dog bare en person i hver husholdning. Hovedundersøkelsen vil starte ca. 1. november 1973 og fortsette i januar-februar 1974.

"Innpåslitne spørsmål"

Noen av spørsmålene i denne undersøkelsen kan virke nokså personlige, enkelte IO vil kanskje reagere på det. For andre spørsmål vil IO muligens spørre "hva har dette med levekår å gjøre". Levekår er imidlertid, som nevnt, resultatet av så mange ting - geografiske og økonomiske muligheter i ung-dommen, familiens og egne helseforhold, muligheter for sysselsetting på stedet en bor - og har bodd. Selv om egeninnsatsen spiller en stor rolle, så spiller forhold en ikke selv er herre over også en avgjørende rolle.

Vi håper IO - og dere selv - vil være i stand til å se sammenhengen. Vi har forsøkt å korte ned så langt som mulig, slik at intervjutiden ikke skulle bli så alt for lang, men hvis vi skal få noen reell sammenlikning med andre lands undersøkelser om levekår, kan vi ikke kutte ut alt for mye. Vi håper prøven - og rapportene fra dere - kan fortelle oss en hel del om reaksjoner og eventuelle problemer. Mye avhenger av at vi får et tilstrekke-lig antall besvarelser. Vi håper det beste.

III. PRØVEUNDERSØKELSEN

F o r m å l e t med prøven er å få IO's reaksjon på spørsmålsformulering og intervjuernes reaksjon på skjema og instruks. Emneområdene som behandles i undersøkelsen er i hovedsak fastlagt i Levekårsundersøkelsens mandat.

U t v a l g e t ved prøven er 100 personer, tilhørende forbruks-husholdninger hvis regnskapsperiode er avsluttet. 20 utvalgsområder er med ved prøveundersøkelsen.

B e s ø k s p e r i o d e for prøven er fra og med 12. til og med 20. juni.

R e s e r v e r. Antall gjennomførte intervju ved prøveundersøkelsen bør helst ikke ligge stort under 100 om vi skal få fullt utbytte av materialet. Det er såvidt mulig trukket 3 reserver i hvert utvalgsområde. I enkelte utvalgsområder har vi imidlertid ikke så mange som 8 forskjellige husholdninger å trekke fra; disse vil derfor få færre reserver.

Reservene skal nyttas der hvor det egentlige IO av ulike grunner ikke blir intervjuet. Det gjelder både flyttede IO, IO som ikke treffes (men vi ber dere gjøre flere forsøk), IO som er døde og IO som nekter å la seg intervjuet. (Reserver vil selvsagt ikke bli gitt ved hovedundersøkelsen.)

F r a f a l l s s k j e m a må fylles ut for alle som har vært oppsøkt uten resultat. Utførlig grunn må oppgis på hvert enkelt frafallsskjema. Dere skal ikke fylle ut frafallsskjema for reserver som ikke nyttas, men gi oss beskjed om at de ikke er oppsøkt.

Det er ingen feil eller tilfældighet at vi har nektere fra Forbruksundersøkelsen med. Det kan være så mange årsaker til at en husholdning nekter å føre regnskap i 14 dager; det er derfor ikke sikkert at de vil nekte å være med på Levekårsundersøkelsen. Vi vil gjerne undersøke dette allerede ved prøven og vil derfor spesielt be dere om ikke å sløyfe besøk hos nekterne - selv om det i visse tilfeller kan by på problemer å oppsøke dem.

I O - b r e v er bare sendt til de 5 egentlige IO. Nyttas dere reservene, må dere selv levere IO-brev til disse.

R a p p o r t. Vi ber om å få en utførlig rapport. Forsøk å notere vesentlige merknader fra IO under selve intervjuet, det er ellers så lett å glemme. Benytt gjerne også baksiden av rapportskjemaet om det skulle bli knapt med plass.

Rapporten godtgjøres med 3 timer som føres på oppgjørsskjemaet i kolonnen "Intervjutid" med tekst "Rapport" i merknadsrubrikken.

IV. DE ENKELTE SPØRSMÅL

S y s s e l s e t t i n g

Spm.1. Spørsmålet er ment som en "disposisjon" av sysselsettingsavsnittet, samtidig som det skal gi svar på IO's hovedaktivitet.

Til "Annen selvstendig næringsvirksomhet" hører også de frie - honoraravlønte - yrker, som f.eks. privatpraktiserende leger, jurister, tannleger o.l. og forfattere, håndverkere som driver for egen regning m.fl.

Med "Full uførepensjonist" menes personer som ikke har (ikke kan ta) arbeid. Personer som har delvis uførepensjon føres under det arbeid de har ved siden av pensjonen. For IO som er sykmeldt krysses det av for vanlig hovedbeskjeftigelse. For IO som er arbeidsledig krysses det av for "Er uten arbeid".

Husmødre med lønnet ekstraarbeid utenfor hjemmet i mer enn 5 timer pr. uke, krysses av som "Ansatt på deltid". Husmødre med lønnet ekstraarbeid som de utfører i hjemmet (dagmamma, syng, maskinskriving o.l.) vil vanligvis bli å krysse av som "I husarbeid hjemme". Regner imidlertid IO "ekstraarbeidet" som hovedbeskjeftigelse, krysses det av for "I annen selvstendig næringsvirksomhet".

I rammen ytterst til høyre er det - som en rettleiding - ført nummer på de spørsmål som er spesielle for den gruppen IO tilhører. Spørsmålene skal først stilles når intervjuet er kommet så langt. Dere må da gå tilbake til spm.1 og sjekke IO's gruppe. For gruppene "Full uførepensjonist" og "Er uten arbeid" skal dere fra spm. 1 gå direkte til henholdsvis spm. 68 og 73; for alle andre grupper skal dere gå til spm. 2.

Spm.2. IO som driver jordbruk og fiske får enten jordbruk eller fiske som bivirksomhet (alt etter hva de selv har oppgitt som hovedvirksomhet under spm.1).

Spm.5. Husk at dette er eventuelt sesongarbeid i bivirksomhet. Sesongarbeid kan være så mangt, f.eks. arbeid i parker e.l. i sommertiden, på fiske i typiske sesongbetonte perioder, på hotell i påsken og selv sagt jordbruksarbeid.

Spm.6. Det menes her hvor stor del av de to siste årene IO har hatt bivirksomhet i det hele tatt. Har IO hatt noen form for bivirksomhet

hele tiden, f.eks. regelmessig et par dager i uka, blir svaret 24 måneder. Har bivirkingsomheten forekommet i perioder, regnes anslagsvis hvor mange måneder i alt i løpet av 2-årsperioden. Prøv å unngå "Vet ikke". Helt tilfeldige småjobber kodes 00.

Spm.7. Hvis IO har, eller har hatt, flere bivirkingsomheter i løpet av de to siste årene, registreres her den bivirkingsomhet som har gitt størst økonomisk utbytte.

"Selvstendig i annen næring (herunder oppdrag)." Med oppdrag menes f.eks. en håndverker som utfører reparasjoner på kveldstid for forskjellige personer/familier. En person som i tillegg til sin hovedvirksomhet påtar seg oversettelsesarbeid for forskjellige forlag, arbeider også på oppdrag.

Spm.10. Her skal registreres alle som mener at de har vært uten arbeid i kortere eller lengre tid i løpet av de to siste årene. Det betyr at det ikke bare er personer som har vært registrert som arbeidsledige som skal svare ja her. Spørsmålet skal stilles alle kategorier av "hovedbeskjeftigelse" under spm.1 - unntatt "Full uførepensjonist" og "Er uten arbeid". For gruppen "I husarbeid hjemme" kan det f.eks. være opplevelsen av for lite arbeid i huset (og eventuelt ønske om arbeid utenfor hjemmet).

Spm.13. Her må det nok bli et omtrentlig anslag, men forsøk å få IO til selv å oppgi et så nøyaktig timetall som mulig.

Med "Husarbeid" menes nødvendig renhold, matstell, stell av tøy osv. og barnestell der det er aktuelt. Med "Annet arbeid i hus, hjem og hage" menes f.eks. reparasjoner, oppussing o.l. samt arbeid utendørs. For personer med sesongarbeid registreres den aktuelle situasjon på intervju tidspunktet.

Spm.14-18. Stilles til alle kvinner, både yrkesaktive og hjemmeværende.

(Vi er klar over at også menn utfører en del husarbeid, men i denne forbindelse er det kvinnenes husarbeid - og den hjelp de eventuelt får - vi skal måle.)

Spm.16. Dersom IO angir to finansieringsmåter, sett ett kryss i hver av de to kolonner.

Spm.17. "Virkelig ferie" er det når IO reiser bort og matstell m.v. overtas av andre.

Spm.18. Med "regelmessig" menes at det er mer eller mindre en fast rutine; å bake brød en gang hver 3. måned er ikke regelmessig. For sylting m.v. er "regelmessig" selvsagt knyttet til "sylteperiodene".

- Spm.19-23. Stilles til alle ansatte og til alle kvinner. For menn skal De gå tilbake til spm.1 og kontrollere hvilken gruppe IO tilhører.
For husmødre gjelder spørsmålet deres husarbeid.
- Spm.20. Det må jo bli IO's egen oppfatning av om arbeidet - arbeidssituasjonen - er psykisk - mentalt - anstrengende. Det kan bety at arbeidet i seg selv er en påkjenning psykisk fordi det er svært krevende, men det kan også være psykisk anstrengende fordi det er for lite krevende eller for ensidig.
- Spm.22. Med "Andre" tenker vi her på arbeidsgiver, nærmeste familie o.l.
- Spm.24-51. Stilles til alle ansatte - på heltid og deltid (gruppene a og b under spm.1).
- Spm.26. "Å lede andres arbeid" i betydningen å ha ansvar for - å ha underordnede i alle eller enkelte arbeidsoppgaver.
- Spm.27. "I arbeidstiden" betyr at IO kan gå ut utenom frokostpauser.
- Spm.30. Subsidiert kaffe og mat i kantiner grupperes under svaralternativ 2 - kjøp av varer til redusert pris.
- Spm.31. Skiftarbeid er her brukt i ordets videste betydning. Det omfatter alt skifte av arbeidstid - også ulike vaktordninger.
- Spm.33. Det menes forhold som IO er plaget av på arbeidsstedet. Les svaralternativene og kryss av for ja eller nei på alle svaralternativene.
- Spm.36 og 38. Vi tenker her på geografisk flytting, ikke at en søker en bedre betalt jobb for å kunne beholde en dyr bolig.
- Spm.39. " --- til en annen jobb" kan bety:
- a) skifte av type arbeid på samme arbeidssted. (Eks.: Sjøføren i firmaet Jacobsen & Co. blir ansatt i regnskapsavdelingen i samme firma.)
 - b) skifte av arbeidssted, men med samme type arbeid. (Eks.: Sjøføren skifter fra firma Jacobsen & Co. til firma Aanesen A/S.)
 - c) skifte både av arbeidssted og av type arbeid. (Eks.: Sjøføren hos Jacobsen & Co. blir ansatt i regnskapsavdelingen hos Aanesen A/S.)
- Spm.41. Legg merke til at alternativ 1 er fra og med 1 døgn til og med 14 døgn. Alt over 14 døgn er alt.2.
- Spm.42. "Hører med til jobben" betyr at det er en del av arbeidsavtalen eller, for selvstendige, arbeidets art. Det kan f.eks. være en selger, en inspektør i jordskifteverket, en omreisende artist, sjøfolk o.l.

- Spm.43. Overnatting på hotell, båt, tog, brakke o.l. besvares ut fra samme problemstilling: soverom alene eller sammen med andre.
- Spm.47. Dersom IO arbeider ved en avdeling som er skilt fra hovedbedriften, er det avdelingens postadresse og postnr. vi skal ha. Skriv først poststedets navn, deretter det 4-sifrede postnr. (som brukes på brev). For poststeder som ikke har noe postnr. (eller hvor De ikke kan få det oppgitt), gjøres det merknad om dette på skjemaet. Det er i de tilfeller viktig at postadressen er fullstendig. For Oslo fylles postnr. ut med bydelsnummeret. Eks.: Oslo 1 = 0001.
- Spm.48. Avstanden regnes etter den reiserute IO vanligvis bruker.
- Spm.49. Her kan (skal) De krysse av for flere svaralternativer. Bruker IO f.eks. buss til arbeidsstedet, men må gå til bussen, regnes "gange" på 5 min. og mer som ja både på buss og gange.
- Spm.51. De to første svaralternativene betegner et valg IO har gjort (bedre bolig eller boligmiljø og bedre arbeid og/eller inntekt). Alternativ 3 og 4 er uttrykk for en tvangssituasjon - IO har ikke hatt noe valg.
- Spm.54. "Ferie" betyr at IO er "fri for arbeidsforpliktelser". Mangel på arbeidsoppgaver (påtvungen ledighet) regnes ikke som ferie. Fri-lørdager og søn- og helligdager regnes heller ikke som ferie.
- Spm.58-59. Stilles bare til IO som går på skole eller studerer.
- Spm.58. Alternativ 2 omfatter også lærerskole, sosialskole, sykepleier-utdanning o.l.
- Spm.59. Merk at det kan krysses av for inntil to finansieringsmåter. Se forklaring til spm. 16.
- Spm.60-67. Stilles til alderspensjonister (gruppe h under spm.1).
- Spm.68-72. Stilles til IO som har full uførepensjon (gruppe i under spm.1).
- Spm.73-84. Stilles til dem som er uten arbeid (gruppe j under spm.1).
- Spm.78. Se forklaring til spm.47.
- Spm.81. Med hosted menes der IO er registrert som bosatt. Les ikke opp svaralternativet "Vet ikke".
- Spm.82. Dette spørsmålet tar sikte på å få registrert "pendlere", dvs. personer som må overnatte borte fra hjemmet i kortere eller lengre perioder.

I O ' s e g e n f a m i l i e

- Spm.91. "Foreldre" kan også omfatte ~~stefar~~ og stemor. Bor foreldrene på hver sin kant (fraskilt e.l.), regnes antall kontakter med begge foreldre under ett.
- Spm.93. Antall besøk/kontakt med søsken som bor på hver sin kant regnes også under ett (summen av kontakter med dem alle).
- Spm.98-99. Vi er klar over at spørsmålene kan være vanskelig å stille. Dersom De kjenner til at det er problemer og De vet at IO vil føle seg ille berørt av at spørsmålet stilles, kan dette eventuelt noteres på skjemaet (hjemme). Men forsøk å stille det til IO selv der dette er mulig.
- Spm.98. Med "Deres nærmeste" mener vi familien, også eventuelle søsken og foreldre hvis problemer berører IO's egen livssituasjon.
- Spm.100. Dersom IO var uten familieforsørger - f.eks. fordi IO ble forsørget av det offentlige, vokste opp på barnehjem e.l. - skal De bruke henvisningen til spm. 108.
- Spm.101. Spørsmålsformen avpasses etter IO's svar på spm. 100.
- Spm.108. Hvis IO ikke vet i hvilken kommune "stedet" ligger, prøv å gi en så god geografisk beskrivelse som mulig, f.eks. ved å notere nærmeste by. Fylke skal oppgis der det er grunn til å tro at det finnes flere kommuner med samme navn. Utland spesifiseres bare med landets navn.
- Spm.109-112. Vi overlater til en viss grad til IO å avgjøre hva som er et "sted". Vår mening er imidlertid at "bosted" eller "sted" skal omfatte mer enn en boligadresse, men vanligvis noe mindre enn en kommune. "Sted" kan altså være en bydel, en grend eller en del av en kommune. Som oftest vil et sted ha et eget navn.
- Spm.109. "Sted" i utlandet registreres under svaralternativ 6.
Hvis IO ikke vet nøyaktig hvilket av to svaralternativer stedet skal plasseres i, få IO til å foreta et valg fremfor å avmerke "Vet ikke".
- Spm.110. Forskjellige bosteder i utlandet regnes med. Dersom IO har bodd flere ganger på samme bosted, telles dette bare som ett bosted. Ferieopphold regnes ikke med, heller ikke fast opphold på sommersted - selv om dette varte flere måneder av gangen.
For sjøfolk regnes den registrerte boligadresse på land som bosted.

- Spm.113. Dersom IO har bodd flere ganger på samme bosted, regnes dette som ett bosted. Om definisjon av bosted, se tidligere forklaring under spm. 109-112.
- Spm.114. Her kan det krysses for flere oppvekstsituasjoner. Vær spesielt oppmerksom på at IO som svarer "bodde hos begge foreldre" også kan svare ja på en annen form for oppvekstsituasjon. F.eks. hvis faren var fraværende (til sjøs eller bosatt i utlandet gjennom en lengre periode) kan IO også ha bodd hos "den ene av foreldrene" eller hos slektninger. Det skal i så fall også krysses for disse situasjoner. Be IO studere kortet, les helst også oppvekstsituasjonene høyt, og be IO vurdere om det under kortere eller lengre perioder forekom en slik "situasjon". Opphold i ferier regnes ikke med.
- Spm.116. Spørsmålet skal ikke stilles til IO som bare har svart ja på alternativ a i spm. 114. For disse går De rett videre til spm.117.
- Spm.117. Vi tenker her på sykdom som på en eller annen måte kan ha virket inn på familiens - og IO's - levesett, f.eks. med hensyn til skolegang, arbeid, økonomi eller på annen måte.
- Spm. 120-121. Vansker med å skaffe den mat en helst ville ha (f.eks. på grunn av rasjonering under krigen) behøver ikke bety at det var problemer med å skaffe tilstrekkelig mat eller klær.
- Spm.122. Dette gjelder alvorlige konflikter som kan oppstå mellom generasjoner, mellom ektefeller eller mellom andre medlemmer i en familie. Motsetningene behøver ikke nødvendigvis føre til brudd i familien; det viktigste er at IO selv har opplevd - følt - at det har vært slike større konflikter.

T i l a l l e (utdanning)

- Spm.123. Husk at det bare skal krysses for ett alternativ - høyeste allmenn-utdanning. (Vi opplever stadig å få kryss både for folkeskole og realskole o.l.)
- Spm.125. Beskrivelse av "annen utdanning" omfatter bare IO selv (ikke eventuell ektefelle).

Med "normal varighet" menes den tid utdanningen vanligvis tar (etter kursopplegget), ikke den tid IO har brukt dersom den er kortere eller lengre.

Spm.126-127. Her må dere selv være oppmerksomme på hvem dere skal stille spørsmålene til (henvisningen finner dere i overskriften).

I tillegg til alle som har "annen utdanning" skal det stilles til IO som har real- eller middelskole, folkehøgskole eller artium. Vi regner med at en del tar disse eksamener i mer voksenalder og da kan ha finansiert dette helt eller delvis ved egen innsats.

Spm.129. Lønn under sykdom regnes ikke som sykepenges.

Spm.132. Også her kan flere alternativer krysses av. Gi IO tid til å studere kortet, les eventuelt opp for IO som har vansker med å lese det selv.

Spm. 134, 135, 136. Kontroll i forbindelse med graviditet skal regnes som "kontakt med lege", men gravide som ikke har spesialavtale om innleggelse, regnes ikke å "stå på venteliste".

Spesialavtale for innleggelse (reservert plass) for fødende forekommer der fødselen kan ventes å bli komplisert.

Spm.138. Vi har brukt formen " --- eller besøk av" bl.a. med tanke på at det i en del kommuner foretas spedbarnkontroll i hjemmet etter at mor og barn er kommet hjem. Husmorvikar og hjemmehjelp som kommunen skaffer skal med, selv om en betaler noe selv. Privat hjelp som en engasjerer og betaler selv, skal ikke regnes med.

Spm.139. Det er den reisemåte og reisetid IO selv vanligvis bruker vi skal ha oppgitt.

Spm. 142-143. Vi tenker ikke akkurat på skrubbsår e.l., men ellers tenker vi både på lettere og alvorligere skader - som forstuinger og brudd, fall som medfører hjernerystelse e.l., brannskader, metallsplinter eller andre fremmedlegemer som bevirker skader osv.

Registrer hver skade for seg. Skulle noen ha flere enn 5 skader, får De ta med de 5 viktigste (eventuelt bruke et ekstra skjema). Før koden for legemsdel i rubr. 1. (Er De i tvil, så skriv navnet på kroppsdelene.) - I rubr. 2 føres koden for ulykkesstedet. (Er De i tvil, så skriv stedet her også.)

Spm. 144-146. I disse spørsmålene inngår også eventuelle opphold på sykehus.

Spm.147. Det skal krysses for alle de sykdommer IO mener å være plaget av. Be IO følge med i tekstene på kortet og les disse langsomt, og vent på IO's svar. Hvis intervju situasjonen er slik at De har inntrykk

av at IO føler seg ille berørt av å høre tekstene bli lest opp, kan De velge bare å referere til bokstav a, b, c osv. En forutsetning for dette er at IO selv kan lese teksten. Sørg for at hele listen fra a til w og æ blir gjennomgått for alle IO.

x skal bare stilles til kvinner under 55 år.

y og z skal stilles alle kvinner, mens æ igjen altså skal stilles til alle IO.

Spm.150. Vi tenker bare på tilfeller der det ikke er ekstraordinær støy i lokalet, eller at lokalet har særskilt dårlige lydforhold.

Spm.152. Samme regel som for spm. 147. Spesifiser "Andre medisiner" med medisinenes navn og/eller for hvilken sykdom medisinen brukes.

Spm.153. Svaralternativene skal ikke leses opp. De skal bare krysse av for "ektefelle" dersom IO selv nevner dette.

Før tvilsomme svar under "Andre" med tekst, heller enn å forsøke å plassere det i en gruppe De ikke er sikker på passer.

Spm.155. Vi regner her med vanlig - gjennomsnittlig - nattesøvn (evt. medregnet middagshvil hvis det er vanlig for IO).

Spm.160. Vi tenker her både på samvær i ferier, på turer, og på besøk og mer sosialt samvær, men ikke på f.eks. "en prat over hagegjerdet" eller et tilfeldig møte på butikken eller på gaten.

Spm.163. Vanlige "ukeblader" regnes ikke som fagblad.

Spm.166. Det må jo være opp til IO å avgjøre hva vedkommende selv regner som "anspent". Vi tenker nærmest på hva en ofte kaller "å være stresset" slik at hviletiden ikke blir effektiv hviletid.

Spm.167. Engstelse for å bli utsatt for voldshandlinger behøver ikke bare være knyttet til den bydel en bor i. Det kan være mer generelt - en følelse av utrygghet for å gå ut om kvelden i det hele tatt. Med "alvorlig sjikane" tenker vi på grove fornærmelser og trusler - et språkbruk som gjør IO redd.

Spm.169. I rubrikk 3 og 4 leses opp de organisasjoner eller foreninger IO er medlem av (ja i rubr. 2).

Spm.170. Overskriften må brukes som henvisning. Dere må sjekke svarene i spm. 169 for å avgjøre om spørsmålet skal stilles. Hvis det ikke skal stilles, skal dere gå rett til spm. 171.

- Spm.171. Ta hvert "problem" for seg og spør om innflytelse fra hver enkelt institusjon eller organisasjon som er nevnt. Det er ikke til å unngå at det blir en del gjentakelser, men dere får prøve å ta det med et smil om IO skulle bli litt utålmodig. Hvis IO svarer "ingen innflytelse", avmerkes svaralternativet "Liten".
- Spm.172. Påstandene kan kanskje synes nokså trivielle, men det er nå engang slike påstander folk kommer med. Hvis det er vanskelig for IO å følge med i svaralternativene, vil vi foreslå at dere refererer til alternativ nr. 1 og leser teksten for denne, deretter nr. 2 og leser teksten for denne osv. Etter hvert vil IO antakelig kunne følge med i nyanseringen mellom "helt enig" og "mer enig enn uenig" osv. Det er mange påstander, så dere får heller ta en liten "tenkepause" innimellom.
- Spm.173. Dersom IO skulle svare "det vil jeg ikke svare på", så får dere skrive det på skjemaet. Erfaringene fra valgundersøkelsene viser imidlertid at det er meget få som vegrer seg mot å svare på stemmespørsmål.
- Spm.175. Det kan gjelde spørsmål som f.eks. stønad, om nedsettelse av skatt, om avslag på byggetillatelse - for å nevne noen få eksempler. Men det er selvsagt også her IO's egen oppfatning av spørsmålet som er avgjørende.

B o l i g

- Spm.177. For dette og senere spørsmål - bruk den tiltaleformen som passer (De eller dere).
- Spm.180. Merk av det svaralternativ som stemmer best med IO's svar - uten å lese opp svaralternativene. "Gjennom medlemskap i boligbyggelag" er ment for dem som har fått ny bolig gjennom laget, ikke for dem som overtatt eller kjøpt slik bolig gjennom andre. Bytte av bolig vil kunne komme på f.eks. alt. 5, 6, 7 eller 8 (hvor det i tilfelle skal spesifiseres).
- Spm.181-182. Stilles bare til dem som har kjøpt bolig av andre. Eventuell overtaking av møbler e.l. spesifiseres under "Annet svar".
- Spm.183. Med "registrert som boligsøkende" menes at IO hadde meldt seg inn i boligbyggelag eller latt seg registrere hos eiendomsmekler eller på boligkontor i den hensikt å skaffe seg bolig. At en har meldt sine barn inn i boligbyggelag med tanke på at barnet skulle få bolig i voksen alder, regnes ikke med.
- Spm.185. Her er det boligsøking i nær omegn som skal registreres, f.eks. for dem som vil fortsette på samme arbeidsplass eller arbeide i samme distrikt, men som ønsker å skifte bolig. Ønsket om å flytte til et annet sted i forbindelse med nytt arbeid, regnes ikke med.